

Na osnovu člana III.1 tačka b) koji je izmijenjen amandmanima VIII, LXXXIX i CVI, a u vezi sa članom IV.A.20 (1) i člana III.2 tačka h) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, Parlament Federacije BiH donosi:

ZAKON O UGOSTITELJSTVU FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

I OPĆE ODREDBE

Član 1. (Predmet zakona)

Ovim zakonom uređuju se uslovi za razvoj i obavljanje ugostiteljstva kao privredne grane, obaveze ugostitelja, osnivanje i prestanak ugostiteljske radnje i ostale vrste ugostiteljske djelatnosti, vrste i kategorizacija ugostiteljskih objekata, ugostiteljske usluge u domaćinstvu i seoskom domaćinstvu, registri u ugostiteljstvu i druga pitanja iz oblasti ugostiteljstva.

Član 2. (Pojmovi koji se upotrebljavaju u ovom zakonu)

Pojmovi koji se upotrebljavaju u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- a) **Boravišna taksa** je naknada za korištenje turističke, komunalne i saobraćajne infrastrukture i suprastrukture na području jedinice lokalne samouprave ili u turističkom mjestu koju plaća domaći ili strani državljanin koji izvan svog mjesta prebivališta koristi uslugu noćenja u ugostiteljskom objektu za smještaj,
- b) **Hasap (HACCP)** je sistem analize opasnosti i kontrolnih tačaka u procesu proizvodnje, distribucije i manipulacije hranom,
- c) **Iznajmljivač** je fizičko lice koje pruža ugostiteljske usluge u vlastitom domaćinstvu i to usluge smještaja u sobi, apartmanu i kući za odmor ili usluge smještaja u kampu koje je dobilo rješenje o odobrenju za pružanje ugostiteljskih usluga u domaćinstvu,
- d) **Kampovanje** je smještaj i boravak gostiju u odgovarajućoj opremi za smještaj na otvorenom prostoru.
- e) **Kategorizacija ugostiteljskih objekata** je postupak utvrđivanja postignutih standarda u pogledu uređenja, opreme i usluge u ugostiteljskim objektima za smještaj na osnovu kojeg se objekti iste vrste razvrstavaju u različite kategorije u zavisnosti od nivoa postignutih standarda,
- f) **Ketering (catering)** usluga je usluga koja podrazumijeva pripremanje jela, i/ili poslastica, i/ili napitaka u ugostiteljskom objektu, po utvrđenim standardima, i dostavljanje ili dostavljanje i usluživanje na drugom mjestu,

- g) **„Noćenje s doručkom“** („Bed and breakfast“) je vrsta ugostiteljskog objekta za smještaj u kojem se pored smještaja pružaju usluge pripremanja i usluživanja doručka.
- h) **Seosko domaćinstvo** je porodično domaćinstvo koje je dobilo rješenje o odobrenju za pružanje ugostiteljskih usluga u kojem njegovi članovi učestvuju u pružanju ugostiteljskih usluga, a privređivanje članova seoskog domaćinstva pretežno proizlazi iz programa vlastite proizvodnje,
- i) **Smještajna jedinica** je opremljena prostorija, odnosno skup opremljenih prostorija (soba, apartman, hotelski apartman, studio apartman) ili posebno uređen prostor na otvorenom (kamp mjesto, kamp parcela), unutar ugostiteljskog objekta za smještaj, koji se stavlja na raspolaganje korisniku,
- j) **Standardi** su uslovi i mjerila u pogledu uređenja i opremljenosti objekta, kvaliteta pružanja usluga i pretežnog sadržaja usluga i održavanja ugostiteljskog objekta,
- k) **Standardna ploča** je jednoobrazno dimenzionirana i sadržajno određena tabla za označavanje kategorije ili standarda, te vrste ugostiteljskog objekta,
- l) **Ugostitelj** je pravno lice, obrtnik ili fizičko lice koje obavlja ugostiteljsku djelatnost,
- m) **Ugostiteljski objekat** je funkcionalno povezan, uređen i opremljen prostor koji ispunjava propisane minimalno-tehničke i sanitarno-higijenske uslove za pružanje ugostiteljskih usluga, odnosno za obavljanje ugostiteljske djelatnosti,
- n) **Ugostiteljski objekti otvorenog tipa** su svi ostali ugostiteljski objekti u kojima se ugostiteljske usluge smještaja, ishrane i pića pružaju trećim licima, po tržišnim cijenama i na komercijalnoj osnovi,
- o) **Ugostiteljski objekti za ishranu i piće** su objekti u kojima se pripremaju i uslužuju topla i hladna jela, pića i napici, ili se uslužuju samo pića i napici,
- p) **Ugostiteljski objekti za smještaj** su objekti u kojima se pružaju usluge smještaja, ishrane i pića i druge uobičajene usluge u ugostiteljstvu ili samo usluge smještaja,
- q) **Ugostiteljski objekti zatvorenog tipa** su oni u kojima se ugostiteljske usluge smještaja, ishrane i pića pružaju samo licima zaposlenim u ustanovama, odnosno članovima ili pripadnicima sportskih, omladinskih, humanitarnih ili drugih organizacija ili zaposlenima u privrednim društvima ili organima lokalne samouprave po netržišnim cijenama, kao što su: menze, kantine, odmarališta.

Član 3. **(Ugostiteljska djelatnost – pojam i finansiranje)**

(1) Ugostiteljska djelatnost u smislu ovoga zakona je pripremanje i usluživanje hrane, pripremanje i usluživanje pića i napitaka i pružanje usluga smještaja.

(2) Ugostiteljska djelatnost je i pripremanje jela, pića i napitaka za potrošnju na drugom mjestu sa ili bez usluživanja (u prijevoznom sredstvu, na priredbama i slično) i opskrba tim jelima, pićima i napitcima (catering).

(3) Ugostiteljska djelatnost se može obavljati kao osnovna i sporedna djelatnost pravnih lica i obrtnika koji su ispunili uslove u skladu sa ovim zakonom.

(4) Ugostiteljska djelatnost se može obavljati od strane fizičkih lica kao iznajmljivača u vlastitom domaćinstvu ili u seoskom porodičnom domaćinstvu koji su ispunili uslove u skladu sa ovim zakonom.

(5) U cilju usmjeravanja i podsticanja razvoja ugostiteljstva, mogu se planirati sredstva za finansiranje projekata iz oblasti ugostiteljstva u skladu s propisima kojima se regulisane oblasti državne pomoći i podsticaja u oblasti turizma.

II USLOVI ZA OBAVLJANJE UGOSTITELJSKE DJELATNOSTI

Član 4.

(Pravna i fizička lica koja mogu obavljati ugostiteljsku djelatnost)

(1) Ugostiteljsku djelatnost mogu obavljati pravna lica, obrtnici i fizička lica koji ispunjavaju uslove propisane za obavljanje te djelatnosti (u daljnjem tekstu: ugostitelj).

(2) Ugostiteljsku djelatnost, kao sporednu, pod uslovima propisanim ovim zakonom mogu obavljati i:

- a) javne ustanove koje upravljaju zaštićenim područjima,
- b) zdravstvene ustanove – specijalne bolnice i lječilišta,
- c) ugostiteljske obrazovne ustanove, učenički i studentski centri, u svojim poslovnim prostorijama i prostorima i u objektima za omladinski turizam,
- d) planinarska, lovačka i ribarska udruženja, u svojim klupskim prostorijama i prostorima, za svoje članove i druge registrirane planinare, lovce odnosno ribolovce,
- e) udruženja pripadnika nacionalnih manjina u svojim prostorijama i prostorima za potrebe svojih članova i drugih pripadnika te nacionalne manjine u svrhu održavanja kulturnih i drugih događanja radi očuvanja, promicanja i iskazivanja nacionalnog i kulturnog identiteta nacionalne manjine,
- f) ustanove koje obavljaju pozorišnu djelatnost u svojim poslovnim prostorijama i prostorima, u svrhu pripreme i usluživanja napitaka, pića i slično, za potrebe svojih posjetilaca,
- g) amaterska sportska udruženja za svoje potrebe u svojim prostorijama odnosno prostorima,
- h) ostala udruženja za svoje potrebe, u svojim prostorijama, odnosno prostorima,
- i) muzeji i galerije koje obavljaju muzejsku djelatnost, u svojim prostorijama i prostorima, za posjetioce muzeja, odnosno galerije.

(3) Ako udruženja i drugi organizacioni oblici iz stava (2) ovog člana uslužuju svoje članove ili treća lica hranom, pićima ili napitcima, obavezni su da se registruju i za obavljanje ugostiteljske djelatnosti i moraju ispuniti sve propisane uslove kao ugostitelji i imati instaliran fiskalni uređaj u objektu.

(4) Pod uslovima propisanim ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu ovoga zakona, određene ugostiteljske usluge mogu pružati fizička lica, iznajmljivači i članovi seoskih domaćinstava.

(5) Ugostiteljsku djelatnost u ugostiteljskim objektima za smještaj vrste hotel, aparthotel i turističko naselje, obavljaju ugostitelji registrovani kao pravna lica ili obrtnici.

(6) Pravno lice i obrtnik, sa poslovnim sjedištem i registrovanom ugostiteljskom djelatnošću u drugoj državi ugovornici Evropskoga prostora može u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacije BIH) obavljati ugostiteljsku djelatnost u skladu s pravima o slobodi poslovne djelatnosti i slobodi prekograničnog pružanja usluga, ako ispunjava uslove za obavljanje ugostiteljske djelatnosti propisane ovim Zakonom.

Član 5.

(Ostali davaoci ugostiteljskih usluga)

(1) Pravna lica i obrtnici mogu organizirati usluge smještaja i prehrane za svoje zaposlenike i svoje penzionere, te članove uže porodice svojih zaposlenika i penzionera, pod uslovima utvrđenim ovim zakonom i drugim propisima, u objektima zatvorenog tipa (odmaralište, objekat za prehranu i sl.).

(2) Članovi uže porodice, u smislu odredbe stava (1) ovog člana, su: supružnici, djeca rođena u braku ili izvan braka, pastorčadi usvojenici, te roditelji i usvojitelji.

(3) Pravna lica i obrtnici dužni su za pružanje ugostiteljskih usluga iz stava (1) ovog člana dobiti rješenje organa uprave nadležnog za poslove ugostiteljstva prema mjestu sjedišta objekta o ispunjavanju uslova propisanih ovim zakonom i drugim propisima.

(4) Federalni ministar okoliša i turizma (u daljnjem tekstu: Ministar) će propisati minimalne tehničke i druge uslove za pružanje usluga iz stava (1) ovog člana.

(5) Organ uprave nadležan za poslove ugostiteljstva rješenjem utvrđuje ispunjavanje uslova iz propisa donesenog na temelju stava (4) ovog člana.

Član 6.

(Pružanje ugostiteljskih usluga na koje se ne primjenjuju odredbe ovog Zakona)

(1) Ne smatra se ugostiteljskom djelatnošću i na iste se ne primjenjuju odredbe ovog zakona:

a) pružanje usluga ishrane i smještaja u objektima ustanova socijalne pomoći, zdravstva, odgoja i obrazovanja, ako te usluge pružaju uposlenici navedenih ustanova uposlenicima

ili korisnicima svojih ustanova, ili uposlenicima ili korisnicima neke druge od navedenih ustanova,

b) pružanje usluga ishrane i smještaja pripadnika oružanih snaga, kad ih pripadnici oružanih snaga organizuju za sebe i pružaju u svojim objektima,

c) pružanje usluga ishrane i smještaja policije, kad ih pripadnici policije organizuju za sebe i pružaju u svojim objektima,

d) pružanje usluga ishrane («toplog obroka»), napitaka i bezalkoholnih pića, bez namjere sticanja dobiti ili drugih privrednih koristi, koje za potrebe svojih uposlenika organizuju pravna i fizička lica te federalni organi i organizacije i drugi organi uprave i organizacije u svojim poslovnim prostorijama i prostorima u toku radnog vremena,

e) organiziranje ishrane i smještaja te pripremanje i usluživanje jela, pića i napitaka u objektima i kampovima u kojima se organizirano provodi zbrinjavanje evakuiranih građana, koje u slučaju velike nesreće i katastrofe organiziraju i provode operativne snage sistema civilne zaštite.

(2) Ako se radnje pripremanja i usluživanja jela, pića i napitaka te pružanja usluga smještaja, vrši u uslovima i na način koji upućuju na obavljanje ugostiteljske djelatnosti, a lice koja ih obavlja ne može dokazati zakonitost svoga poslovanja, smatra se obavljanjem neregistrovane ugostiteljske djelatnosti, osim u slučajevima pobrojanih u stavu (1) ovog člana.

Član 7.

(Prostor u kojem se obavlja ugostiteljska djelatnost)

(1) Ugostiteljska djelatnost obavlja se u poslovnom objektu, prostoriji i na prostoru koji čine građevinsku cjelinu ili koji su funkcionalno povezani, odnosno koji u okviru šire građevinske cjeline imaju potrebnu funkcionalnost.

(2) Ugostiteljski objekat mora ispunjavati uslove u pogledu izgradnje, uređaja, opreme, zaštite na radu, zaštite od požara, zaštite od buke, sanitarno-higijenske i ostale propisane uslove za pružanje pojedinih vrsta ugostiteljskih usluga.

(3) Ugostiteljska djelatnost može se obavljati i u poslovnom objektu, prostoriji i na prostoru gdje se obavlja druga djelatnost, ako su za obavljanje ugostiteljske djelatnosti ispunjeni uslovi propisani ovim zakonom, propisima donesenim na temelju ovog zakona i drugim propisima.

(4) U ugostiteljskim objektima, ugostitelji mogu obavljati djelatnost trgovine na malo duhanom i preradevinama od duhana, trgovine na malo štampom, suvenirima, domaćim proizvodima i proizvodima iz programa vlastite proizvodnje i domaće radinosti ako ispunjavaju uslove određene posebnim propisima.

(5) Ugostiteljski objekat u kojem je obezbijeđeno nesmetano kretanje za osobe sa umanjenim tjelesnim sposobnostima, pored uslova propisanih ovim zakonom, mora ispunjavati i uslove regulisane propisima iz oblasti prostornih standarda, urbanističko-tehničkih uslova i normativa za sprečavanje stvaranja arhitektonsko-urbanističkih prepreka za osobe sa umanjenim tjelesnim sposobnostima.

(6) Izuzetno od stavova (1), (2) i (3) ovog člana, ako je ugostiteljski objekat smješten u objektu koji je proglašen kao kulturno-historijski spomenik ili kao nepokretno kulturno dobro, može odstupiti od općih i posebnih minimalnih uslova iz ovog zakona ako bi se njima narušile autentične vrijednosti spomenika ili dobra, uz prethodno pribavljenu saglasnost organa nadležnog za zaštitu kulturno-historijskih dobara, u skladu sa posebnim zakonom.

(7) Priređivanje igara na sreću u ugostiteljskim objektima obavlja se u skladu sa posebnim propisima iz oblasti igara na sreću.

(8) Za obavljanje ugostiteljske djelatnost, na javnim površinama ili ljetnim i zimskim baštama, ugostitelji su obavezni ispuniti uslove u pogledu izgradnje i uređenja takvih prostora.

(9) Nadležni organ jedinice lokalne samouprave odlukom propisuje uslove u pogledu izgradnje, izgleda i uređenja javnih površina, ljetnih i zimskih bašti u kojima se obavlja ugostiteljska djelatnost, radi očuvanja urbanističkog, estetskog i ambijentalnog izgleda prostora.

Član 8.

(Ispunjavanje uslova za rad ugostiteljskog objekta)

(1) Za početak rada ugostiteljskog objekta mora da bude obezbijeđen poslovni prostor, uređaji, oprema i ispunjeni standardi te uslovi u pogledu zaposlenih lica u skladu sa ovim Zakonom i posebnim propisima.

(2) Ugostitelj može započeti pružati usluge kada organu uprave nadležnom za poslove ugostiteljstva podnese zahtjev za obavljanje ugostiteljske djelatnosti sa potrebnom dokumentacijom i priloži ovjerenu pisanu izjavu kojom garantuje da su ispunjeni uslovi propisani ovim Zakonom, propisima donijetim na osnovu ovog Zakona i posebnim propisima.

(3) Ugostitelj je dužan da uz zahtjev za izdavanje rješenja za obavljanje ugostiteljske djelatnosti priloži ovjerenu pisanu izjavu da su ispunjeni propisani uslovi u pogledu prostora, uređaja, opreme i zaposlenih lica, kao i kopiju rješenja o upisu u registar kod nadležnog suda za pravno lice.

(4) Nadležni organ iz stave (2) ovog člana dužan je da u roku od 15 dana od dana prijema odluči o zahtjevu.

(5) Nadležni organ je dužan da bez odlaganja i hitno, u roku od najkasnije 3 radna dana, dostavi primjerak zaprimljene izjave nadležnoj inspekciji i obavijesti ih o obavezi provjere ispunjenosti minimalnih uslova za obavljanje djelatnosti.

(6) Ako nadležni inspektori nakon pregleda i kontrole ispunjavanja uslova iz ovog člana zakona, utvrde da postoje nedostaci, naložit će kontrolisanom ugostitelju otklanjanje nedostataka i odrediti rok u kojem se to treba učiniti.

(7) Ako nedostaci iz stava (6) ovog člana ne budu otklonjeni ni u naknadnom roku, nakon obavljene kontrole izvršenja upravne mjere iz prethodnog stava, tada nadležni inspektor

obavezno izriče mjeru zabrane obavljanja djelatnosti do ispunjavanja uslova i pokreće prekršajni postupak za počinjeni prekršaj.

(8) Svaki ugostitelj mora za obavljanje ugostiteljske djelatnosti imati fiskalni uređaj, osim iznajmljivača u vlastitom domaćinstvu i seoskog domaćinstva koje pruža usluge smještaja.

(9) Za ugostiteljske objekte u kojima se pružaju usluge korištenja nargile mora se prije otpočinjanja obavljanja djelatnosti od nadležnih organa pribaviti sanitarna saglasnost i saglasnost za zaštitu od požara.

(10) Ministar pravilnikom propisuje sadržaj izjave iz stava (3) ovog člana, minimalno-tehničke uslove u pogledu prostora, uređaja i opreme ugostiteljskih objekata, vrste i podvrste ugostiteljskih objekata, kao i ugostiteljske usluge koje se pružaju i mogu pružati u pojedinoj vrsti ugostiteljskog objekta.

Član 9.

(Odgovornost ugostitelja za štetu zbog davanja netačne izjave)

(1) Ugostitelj registrovan kao pravno lice, ima neograničenu odgovornost, a vlasnik, odnosno suvlasnici, neograničenu solidarnu odgovornost za štetu prouzrokovanu trećim licima koja je izazvana davanjem netačne izjave o ispunjavanju uslova iz člana 8. stav (3) ovog zakona.

(2) Ugostitelj registrovan kao obrtnik ima neograničenu odgovornost za štetu prouzrokovanu trećim licima koja je izazvana davanjem netačne izjave o ispunjavanju uslova iz člana 8. stav (3) ovog zakona.

(3) Ugostitelji koji imaju zaključen ugovor o ortakluku solidarno su odgovorni za štetu prouzrokovanu trećim licima koja je izazvana davanjem netačne izjave o ispunjavanju uslova iz člana 8. stav (3) ovog zakona.

Član 10.

(Rješenje o ispunjavanju minimalnih uslova i kategorizaciji)

(1) Nadležni organ i Federalno ministarstvo okoliša i turizma (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) imenuje komisiju koja provodi postupak i utvrđuje ispunjenost minimalnih uslova za vrstu ugostiteljskih objekata za koje se vrši kategorizacija i istovremeno provodi kategorizaciju.

(2) Ispunjavanje uslova i kategorizaciju iz stava (1) ovoga člana, nadležni organ i Ministarstvo utvrđuje rješenjem u roku od 15 dana od dana prijema urednog i potpunog zahtjeva.

(3) Troškove postupka iz stava (1) ovoga člana snosi ugostitelj.

(4) Protiv rješenja iz stava (2) ovoga člana može se izjaviti žalba nadležnom kantonalnom ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja, a protiv rješenja Ministarstva pokrenuti upravni spor u roku od 30 dana od dana dostavljanja rješenja

Član 11.
(Uslovi u pogledu kadra)

(1) Ugostitelji registrovani kao pravna lica i obrtnici koji obavljaju djelatnost u ugostiteljskim objektima a za smještaj vrste: hotel, aparthotel, motel, turističko naselje, pansion i kamp, moraju da imaju rukovodioca objekta (poslovođu) koji je zaposlen kod ugostitelja.

(2) Rukovodilac objekta u ugostiteljskom objektu vrste: hotel, aparthotel ili turističko naselje, mora da ima VII stepen stručne spreme ili završen prvi studijski ciklus visokog obrazovanja u trajanju od najmanje tri godine u oblasti društvenih nauka, ugostiteljskog, turističkog ili ekonomskog smjera, znanje jednog stranog jezika i najmanje tri godine radnog iskustva u ugostiteljstvu.

(3) Rukovodilac objekta u ugostiteljskom objektu vrste motel, kamp i pansion mora da ima najmanje srednju stručnu spremu, ugostiteljskog, turističkog ili ekonomskog smjera, znanje jednog stranog jezika i godinu dana radnog iskustva u ugostiteljstvu.

(4) Lice koje u ugostiteljskim objektima neposredno uslužuje goste (konobar i recepcionar) mora da ima najmanje srednju stručnu spremu ugostiteljskog smjera, odnosno najmanje srednju stručnu spremu i položen stručni ispit za konobara, odnosno recepcionara.

(5) Ako ugostitelj posluje kao obrtnik i lično vodi poslovanje ugostiteljskog objekta iz stavova (2) i (3) ovog člana mora da ispunjava uslove propisane za rukovodioca ugostiteljskog objekta.

(6) Ministar pravilnikom propisuje način i program polaganja stručnog ispita iz stava (4) ovog člana.

Član 12.
(Poslovne jedinice)

(1) Ako ugostitelj obavlja ugostiteljsku djelatnost u formi pravnog lica, a djelatnost obavlja u više objekata, dužan je da za obavljanje poslova iz okvira djelatnosti u svakom objektu obrazuje poslovnu jedinicu (podružnicu) i pribavi rješenje za obavljanje ugostiteljske djelatnosti.

(2) Ako je ugostitelj obrtnik, a ugostiteljsku djelatnost obavlja u više posebnih prostora, dužan je da djelatnost u tim posebnim prostorima obavlja na način i pod uslovima propisanim zakonom kojim se uređuje način obavljanja obrtničke djelatnosti.

Član 13.
(Period poslovanja ugostitelja)

(1) Ugostitelj posluje tokom cijele godine ili sezonski.

(2) Ugostitelj može poslovati i povremeno (za vrijeme manifestacija, sajmova, prigodnih priredbi i sl.).

Član 14.

(Određivanje radnog vremena ugostiteljskih objekata)

(1) Vlada Federacije BiH utvrđuje kriterije za određivanje radnog vremena ugostiteljskih objekata.

(2) Na osnovu kriterija iz stava (1) ovog člana, nadležni organ odlukom određuje minimalno radno vrijeme ugostiteljskih objekata, uz mogućnost njegovog produženja od strane jedinica lokalne samouprave kada za to postoje objektivni razlozi opravadni javnim interesom.

III OBAVEZE UGOSTITELJA**Član 15.
(Obaveze ugostitelja)**

(1) U obavljanju ugostiteljske djelatnosti, ugostitelj je obavezan da:

- a) na ulazu u ugostiteljski objekat vidno istakne firmu sa oznakom vrste ugostiteljskog objekta,
- b) na ulazu u ugostiteljski objekat vidno istakne obavijest o radnom vremenu i istog se pridržava u poslovanju,
- c) u ugostiteljskom objektu održava prostorije i opremu i nivo usluga saglasno propisanim uslovima i standardima,
- d) istakne cijene hrane, pića i napitaka na uobičajenim cjenovnicima koji moraju biti dostupni korisnicima usluga u svako vrijeme,
- e) se pridržava istaknutih, odnosno objavljenih cijena,
- f) za svaku pruženu uslugu izda odgovarajući račun,
- g) utvrdi normative o utrošku namirnica i pića za pojedine usluge ishrane i pića koje je na zahtjev, dužan predložiti gostu,
- h) u svakom ugostiteljskom objektu drži, te tačno i ažurno vodi poslovnu knjigu sa pratećim evidencijama o nabavi robe i repro-materijala koji se koriste u svrhu pružanja ugostiteljskih usluga, sa posebnim dokazima o porijeklu robe,
- i) u svakom ugostiteljskom objektu drži i vodi knjigu utisaka na propisan način uz obavezu da u roku od pet dana jedan primjerak prigovora korisnika usluga dostavi nadležnom tržišno-turističko-ugostiteljskom inspektoratu,
- j) vrši usluživanje pića isključivo u staklenoj ambalaži, čime se isključuje mogućnost korištenja PET ambalaže (plastična ambalaža), osim ugostitelja koji posluju u okviru sportsko-rekreativnih centara (bazeni, sportski tereni), kao i ukoliko se pružaju ugostiteljske usluge za vrijeme organizacije sajmova, vašara, kulturnih, sportskih i drugih javnih manifestacija,
- k) vidno istakne upozorenje o zabrani prodaje, upotrebe i posluživanja nargila licima mlađim od 18 godina, te natpis „nargila je štetna po zdravlje“,
- l) u propagandnim publikacijama ugostiteljskog objekta za smještaj i u sredstvima javnog oglašavanja obavezno naznači vrstu i podvrstu i kategoriju objekta koja mu je određena,
- m) osigura goste od posljedica nesrećnog slučaja,
- n) na ulazu u ugostiteljski objekat vidno istakne standardnu ploču sa oznakom kategorije ugostiteljskog objekta određenu od strane Ministarstva, odnosno nadležnog organa kao i standardnu ploču sa oznakom podvrste hotela koju je odredilo Ministarstvo,
- o) u svakom ugostiteljskom objektu drži i vodi knjigu gostiju, dnevno i ažurno,
- p) vidno istakne cijene usluga smještaja i pridržava se istaknutih cijena,
- r) utvrdi kućni red u ugostiteljskom objektu za smještaj, a izvod iz kućnog reda na vidnom mjestu obavezno istakne u svim smještajnim jedinicama,

- s) ako ugostitelj organizuje usluge prevoza za svoje goste obavezan je zaključiti ugovor sa prevoznikom.
- (2) Knjiga gostiju i knjiga utisaka i žalbe koje se vode u obliku uvezane knjige, moraju se prije otpočinjanja korištenja, ovjeriti na unutrašnjoj naslovnoj stranici, pečatom i potpisom odgovornog lica u nadležnom organu, prema sjedištu ugostitelja.
- (3) Ako se u ugostiteljskom objektu uslužuju kokteli, za njihovu pripremu mogu se koristiti pića koja nisu pakovana u staklenoj ambalaži.
- (4) U poslovanju sa hranom u svim fazama pripremanja jela, proizvodnje i usluživanja hrane, ugostitelji koji imaju kuhinju kao poseban minimalno-tehnički uslov za obavljanje ugostiteljske djelatnosti obavezni su obezbijediti sistemsko provođenje općih i specifičnih uslova higijene hrane, u skladu sa propisima iz oblasti zdravstvene ispravnosti hrane.
- (5) Ugostitelji su dužni da uspostave i provedu redovne kontrole higijenskih uslova pripremanja hrane u svakom ugostiteljskom objektu iz stava (1) ovog člana, provođenjem preventivnog postupka samokontrole, u skladu sa Principima sistema analize opasnosti i kritičnih kontrolnih tačaka (hasap standard).
- (6) Ugostitelj ne može za pružanje ugostiteljskih usluga koristiti robu za koju ne posjeduje dokumentaciju o nabavci, za koju nije sačinjena kalkulacija cijena i koja nije evidentirana u poslovnu knjigu.
- (7) Prilikom obavljanja ugostiteljske djelatnosti, ugostitelj je dužan da u okviru ugostiteljskog objekta utvrđuje i naplaćuje iste cijene za pružene usluge domaćim i stranim državljanima.
- (8) Ministar pravilnikom propisuje oblik, sadržaj i način vođenja poslovne knjige u ugostiteljskim objektima, kao i oblik, sadržaj i način vođenja knjige gostiju i knjiga utisaka i žalbe u ugostiteljskim objektima.

Član 16. (Oglašavanje i reklamiranje usluga)

Prilikom oglašavanja i reklamiranja usluga i isticanja poruka u komercijalnom poslovanju, ugostitelj ne smije koristiti oznaku propisane vrste i kategorije ugostiteljskog objekta posebnog standarda, odnosno oznake kvaliteta koja nije utvrđena rješenjem nadležnog organa, odnosno Ministarstva.

Član 17. (Zabrana služenja alkoholnih pića maloljetnim licima)

- (1) U ugostiteljskim objektima zabranjeno je vršiti prodaju i posluživanje alkoholnih pića licima mlađim od 18 godina.
- (2) U ugostiteljskom objektu u kojem se poslužuju alkoholna pića, mora na vidnom mjestu biti istaknuta oznaka o zabrani posluživanja, odnosno konzumiranja alkoholnih pića osobama mlađim od 18 godina.

(3) Vlada Federacije BIH na prijedlog Ministarstva, uredbom propisuje način izvršenja mjere iz stava (1) ovog člana.

IV OSNIVANJE I PRESTANAK RADA UGOSTITELJSKE RADNJE

Član 18.

(Odobrenje za osnivanje ugostiteljske radnje)

Obrtnik, u smislu odredaba ovoga Zakona, može dobiti odobrenje za osnivanje ugostiteljske radnje za najviše tri ugostiteljske radnje na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine.

Član 19.

(Zahtjev za obavljanje djelatnosti ugostiteljske radnje)

(1) Ugostitelj može započeti pružati usluge u ugostiteljskoj radnji kada organu uprave nadležnom za poslove ugostiteljstva podnese potpun zahtjev za obavljanje ugostiteljske djelatnosti sa potrebnom dokumentacijom i priloži ovjerenu pisanu izjavu kojom garantuje da su ispunjeni uslovi propisani ovim Zakonom i propisima donijetim na osnovu ovog Zakona i posebnim propisima.

(2) Uz zahtjev za izdavanje rješenja za obavljanje ugostiteljske djelatnosti u ugostiteljskoj radnji obavezno se prilaže i ovjerena pisana izjava da su ispunjeni propisani uslovi u pogledu prostora, uređaja, opreme i zaposlenih lica, kao i druga potrebna dokumentacija.

Član 20.

(Uslovi za izdavanje rješenja za osnivanje ugostiteljske radnje)

(1) Nadležni organ izdat će rješenje kojim se odobrava osnivanje ugostiteljske radnje licu koje ispunjava sljedeće uslove:

- a) da je državljanin Bosne i Hercegovine,
- b) da posjeduje najmanje III stepen stručne spreme,
- c) da udovoljava propisanim zdravstvenim uslovima,
- d) da pravomoćnom sudskom presudom, rješenjem o prekršaju ili upravnim aktom nije izrečena zaštitna mjera zabrane obavljanja ugostiteljske djelatnosti,
- e) da ima poslovni prostor za koji ima dokaz o pravu vlasništva ili ugovor o zakupu i da taj prostor ispunjava propisane minimalne uslove.

(2) Rješenje iz stava (1) ovog člana može se izdati i licu koje ne ispunjava uslov iz stava (1) tačka b) ovog člana, ako zaposli lice koje ispunjava taj uslov.

(3) Strani državljanin može obavljati ugostiteljsku djelatnost u ugostiteljskoj radnji pod uslovom da ispunjava uslove iz stava (1), tačke b), c), d) i e) ovog člana i da ima radnu dozvolu.

(4) Nadležni organ vodi registar o broju i vrsti ugostiteljskih radnji, odnosno o izdatim rješenjima, a podatke o istim je obavezan je dostavljati polugodišnje u Ministarstvo radi uvrštavanja u Opći elektronski registar ugostiteljstva.

(5) Ministar pravilnikom propisuje oblik i sadržaj i način dostavljanja podataka koji se unose u Opći elektronski registar ugostiteljstva.

Član 21.
(Rješenje o osnivanju ugostiteljske radnje)

(1) Nadležni organ u roku od 15 dana od dana podnošenja potpunog zahtjeva izdaje rješenje kojim se odobrava osnivanje ugostiteljske radnje, ako su ispunjeni uslovi iz člana 20. ovog Zakona, u protivnom rješenjem će odbiti zahtjev.

(2) Protiv rješenja iz stava (1) ovog člana može se izjaviti žalba nadležnom kantonalnom ministarstvu, u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.

Član 22.
(Sadržaj rješenja o osnivanju ugostiteljske radnje)

Rješenje kojim se odobrava osnivanje ugostiteljske radnje sadrži:

- a) ime i prezime i adresu prebivališta podnosioca zahtjeva,
- b) naziv ugostiteljske radnje,
- c) mjesto, ulicu i broj objekta u kojem se pruža usluga,
- d) vrstu usluge koja se pruža,
- e) površinu objekta odnosno prostora u kojem se obavlja ugostiteljska djelatnost,
- f) naznaku o pružanju usluga tokom cijele godine ili sezonski.

Član 23.
(Registar ugostiteljskih radnji)

- (1) Nadležni organ vodi Registar ugostiteljskih radnji (u daljnjem tekstu: Registar).
- (2) Oblik, sadržaj i način vođenja Registra ugostiteljskih radnji propisuje Ministar.
- (3) Rješenje kojim se odobrava osnivanje ugostiteljske radnje po pravomoćnosti upisuje se u Registar.
- (4) Od dana upisa u Registar, ugostitelju počinju teći prava i obaveze u skladu sa ovim Zakonom i drugim propisima.
- (5) Ugostitelj je dužan otpočeti s obavljanjem ugostiteljske djelatnosti u roku od šest mjeseci od dana upisa u Registar.
- (6) Rješenje kojim se odobrava osnivanje ugostiteljske radnje može se prenijeti na drugo lice prodajom, poklonom i nasljedstvom uz obavezu ispunjavanja uslova iz člana 20. ovog Zakona.

Član 24.
(Obavještenje o upisu u Registar)

Kopiju rješenja o upisu subjekta u Registar nadležni organ dostavlja nadležnoj organizacijskoj jedinici Porezne uprave Federacije Bosne i Hercegovine, nadležnoj tržišno-turističko-ugostiteljskoj inspekciji i drugim tijelima koja vrše nadzor ili vode službenu evidenciju u oblasti ugostiteljstva.

Član 25.
(Prestanak rada ugostiteljske radnje)

- (1) Rješenje kojim se odobrava osnivanje ugostiteljske radnje prestaje važiti odjavom ili po sili zakona.
- (2) Ugostitelj je dužan odjaviti obavljanje ugostiteljske djelatnosti pisanim putem nadležnom organu prije prestanka rada.
- (3) Prestanak obavljanja ugostiteljske djelatnosti odjavom utvrđuje se danom navedenim u odjavi, s tim da se obavljanje ugostiteljske djelatnosti ne može odjaviti unatrag.
- (4) Ako u odjavi nije naznačen datum prestanka obavljanja ugostiteljske djelatnosti, prestanak se utvrđuje danom podnošenja zahtjeva za odjavu.

Član 26.
(Prestanak važenja rješenja o osnivanju ugostiteljske radnje)

- (1) Rješenje kojim se odobrava osnivanje ugostiteljske radnje prestaje važiti po sili zakona:
 - a) ako ugostitelj ne započne obavljati ugostiteljsku djelatnost u roku od šest mjeseci od dana upisa u Registar,
 - b) ako je pravomoćnim aktom ugostitelju izrečena zaštitna mjera zabrane obavljanja ugostiteljske djelatnosti za vrijeme dok ta mjera traje,
 - c) ako je inspekcijskim nadzorom utvrđeno da nisu ispunjeni uslovi propisani ovim zakonom, propisima donesenim na temelju ovoga zakona i drugim propisima, a utvrđeni nedostaci nisu otklonjeni u ostavljenom roku.
- (2) Prestanak važenja po sili zakona utvrđuje organ koji je donio rješenje o osnivanju ugostiteljske radnje.

Član 27.
(Nastavak obavljanja djelatnosti ugostiteljske radnje)

U slučaju smrti ugostitelja vlasnika ugostiteljske radnje članovi zajedničkog domaćinstva mogu nastaviti obavljati djelatnost, putem uposlenog djelatnika, ako isti ispunjava uslove iz člana 20. ovog Zakona, u trajanju do šest mjeseci.

Član 28.
(Brisanje ugostiteljske radnje iz Registra)

- (1) O prestanku važenja rješenja o odobrenju osnivanja ugostiteljske radnje, nadležni organ donosi rješenje.
- (2) Po pravomoćnosti rješenja ugostiteljska radnja se briše iz Registra.
- (3) O brisanju iz Registra nadležni organ obavještava nadležnu organizacijsku jedinicu Porezne uprave, turističko-ugostiteljsku inspekciju i druga tijela koja vrše nadzor ili vode službenu evidenciju u oblasti ugostiteljstva, dostavljanjem pravomoćnog rješenja.

V RAZVRSTAVANJE UGOSTITELJSKIH OBJEKATA

Član 29. **(Ugostiteljski objekti prema vrsti usluga)**

(1) Prema vrsti ugostiteljskih usluga koje se pružaju, ugostiteljski objekti mogu biti:

- a) **ugostiteljski objekti za smještaj** u kojima se korisnicima usluga pružaju usluge smještaja, ishrane i pića ili samo usluge smještaja u objektima, kao što su: hotel, motel, hostel, turističko naselje, apartmansko naselje, kamp, pansion, prenoćište, odmaralište, kuća za odmor, apartman, soba, seosko domaćinstvo, planinska kuća, lovačka vila, lovačka kuća, lovačka koliba i drugi objekti za pružanje usluga smještaja nezavisno od naziva pod kojim posluju, kao što su: konačište, han, konak, etnokuća, vila, kamping odmorište i slično.
- b) **ugostiteljski objekti za ishranu i piće** u kojima se korisnicima usluga pripremaju i uslužuju toplu i hladnu jela, pića i napici ili samo pića i napici u objektima, kao što su: restorani, kafane, kafei, kafe-barovi, noćni klubovi, diskoteke, poslastičarnice, objekti brze hrane, kantine, menze i drugi objekti za pružanje usluga ishrane i pića,
- c) **ketering (catering)** objekti u kojima se priprema hrana, piće i napici, po utvrđenim standardima radi usluživanja i potrošnje na drugom mjestu.

Član 30. **(Hotel)**

(1) Hotel je ugostiteljski objekat za smještaj u kojem se pružaju usluge smještaja, ishrane i pića i druge usluge uobičajene u ugostiteljstvu, minimalnog kapaciteta deset smještajnih jedinica.

(2) Hotel može imati odvojene dijelove koji nisu spojeni toplom vezom sa osnovnim objektom u kojem se pružaju usluge smještaja, a usluge ishrane i pića i druge usluge pružaju se u osnovnom objektu.

(3) Apart hotel je podvrsta hotela minimalnog kapaciteta sedam smještajnih jedinica od kojih najmanje 80% čine smještajne jedinice vrste apartman.

(4) Garni hotel je podvrsta hotela minimalnog kapaciteta sedam smještajnih jedinica u kojem se pružaju usluge noćenja i doručka koji se može pripremati u garni hotelu ili pribavljati keteringom.

(5) Hotel baština je ugostiteljski objekt smješten u starim, izvornim historijskim prostorima, uređen i opremljen na tradicionalan način koji ima najmanje pet smještajnih jedinica koje mogu biti sobe i hotelski apartmani.

(6) Hotel je ugostiteljski objekat koji se kategoriše.

**Član 31.
(Motel)**

(1) Motel je ugostiteljski objekat za smještaj u kojem se pružaju usluge smještaja, ishrane i pića, u pravilu smješten uz saobraćajnicu izvan naseljenog mjesta, namijenjen kraćem zadržavanju gostiju, minimalnog kapaciteta pet smještajnih jedinica.

(2) Motel je funkcionalna cjelina koju čini građevinski objekat odnosno dio građevinskog objekta.

(3) Motel može imati odvojene dijelove koji nisu spojeni toplom vezom sa osnovnim objektom u kojem se pružaju usluge smještaja, a usluge ishrane i pića i druge usluge pružaju se u osnovnom objektu.

(4) Motel je ugostiteljski objekat koji se kategoriše.

**Član 32.
(Hostel)**

(1) Hostel je ugostiteljski objekat za pružanje usluge smještaja u kojem se po pravilu obezbjeđuje ležaj u višekrevetnim sobama (zajedničko korištenje sobe), u kojem mora biti obezbijeđeno čuvanje stvari gostiju i u kojem se mogu pružati usluge ishrane i pića gostima.

(2) Ako se hostel nalazi u objektu kolektivnog stanovanja u kojem ima još stanara onda je uslov za odobrenje obavljanja ove vrste djelatnosti a zbog korištenja infrastrukture zgrade, (stepenište, liftovi, voda i sl.) postojanje pisanog i ovjerenog odobrenje svakog stanara, pored ostalih propisanih uslova.

(3) Ugostiteljski objekti kao što su hostel, prenoćišta, konačište, konak, han, i slično se kategorišu.

(4) Evidencija o hostelima se vodi u nadležnom organu u općini koji je dužan polugodišnje prosljeđivati podatke u Opći elektrosnki registar ugostiteljstva radi evidencije.

(5) Ministar će posebnim Pravilnikom propisati uslove potrebne za otvaranje hostela, poput posebnih vodomjera, parkinga, smještajnih kapaciteta i drugo.

**Član 33.
(Ugostiteljski objekat- restoran)**

(1) Restoran je prostorno-funkcionalna cjelina u kojem se na osnovu tehničko-tehnoloških i organizaciono-kadrovskih karakteristika obezbjeđuje pružanje ugostiteljskih usluga hrane, pića i napitaka.

(2) Ministarstvo, na zahtjev ugostitelja utvrđuje kvalitet usluga i standarde u ugostiteljskim objektima za ishranu i piće vrste "restorani" .

(3) Ministar rješenjem imenuje Komisiju za utvrđivanje kvaliteta usluga i standarda (u daljnjem tekstu: Komisija) u ugostiteljskim objektima za ishranu i piće vrste "restorani" koja provodi postupak utvrđivanja kvaliteta i standarda ugostiteljskih usluga u restoranima.

(4) Ministar, na prijedlog Komisije donosi rješenje kojim se utvrđuje kvalitet usluga i standarda u restoranima.

(5) Rješenje iz stava (4) ovog člana podliježe reviziji nakon isteka roka od četiri godine od dana dostavljanja istog.

(6) Ministarstvo po službenoj dužnosti vodi računa o isteku roka iz stava (5) ovog člana.

(7) Ako se u postupku revizije utvrdi da restoran ponovno ispunjava kvalitet usluga i standarda koji su određeni rješenjem, ugostitelj nije obavezan da podnese novi zahtjev, već mu se rješenjem potvrđuje postojeći nivo kvaliteta usluga i standarda u restoranu.

(8) Ako se u postupku revizije utvrdi da restoran odstupa od propisanih kvaliteta usluga i standarda, rješenjem se utvrđuje prestanak ranije izdatog rješenja o utvrđivanju kvaliteta usluga i standarda.

(9) U slučaju iz stava (8) ovog člana ugostitelj je obavezan da ukloni standardnu ploču koja mu je utvrđena ranijim rješenjem.

(10) Rješenje iz stavova (4) i (8) ovog člana je konačno i protiv istog nije dozvoljena žalba, ali se može tužbom pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

(11) Ministarstvo vodi evidenciju ugostiteljskih objekata iz stava (1) ovog člana i ugostitelju izdaje standardnu ploču za označavanje kvaliteta usluga i standarda ugostiteljskih usluga u restoranu.

(12) Ministar pravilnikom propisuje postupak utvrđivanja kvaliteta usluga i standarda restorana i određuje kriterije, odnosno elemente za procjenu kvaliteta usluga i standarda u restoranima.

Član 34. (Ketering-catering)

(1) U zavisnosti od vrste objekta i nivoa usluge, catering usluga može biti:

- a) profesionalna catering usluga – catering usluga koju pružaju ugostiteljski objekti vrste 'catering objekat' i ugostiteljski objekat vrste 'restoran' koji pruža catering usluge i
- b) povremena catering usluga – catering usluga koju pružaju ugostiteljski objekti vrste: gostionica, ćevabdžinica/roštiljnica, aščinica, picerija, poslastičarnica i slično.

(2) Ugostiteljski objekti iz stava (1) tačka a) ovog člana mogu se baviti pružanjem catering usluga na osnovu ugovora sa naručiocem usluga, na duži period i to za potrebe ishrane radnika, djece u produženom boravku, putnika u prevoznim sredstvima i slično, te pružanjem pojedinačnih catering usluga za potrebe organizovanih skupova kao što su: svadbe, prijemi, banketi, rođendani i slični skupovi.

(3) Ugostiteljski objekti iz stava (1) tačka b) ovog člana mogu se povremeno baviti pružanjem pojedinačnih catering usluga za potrebe organizacije manjih poslovnih prijema, rođendana i sličnih prigodnih događaja, te pripremati, isključivo iz svog asortimana, jednostavna topla i hladna jela, i/ili poslastice, i/ili napitaka i dostavljati ih ili dostavljati i usluživati ih na drugom mjestu, ukoliko ispunjavaju uslove propisane posebnim propisima iz oblasti ugostiteljstva.

Član 35. (Povremene ugostiteljske usluge)

(1) Pojedine ugostiteljske usluge mogu se povremeno pružati izvan ugostiteljskog objekta na sajmovima, festivalima, vašarima, prigodnim proslavama, na drugim javnim manifestacijama ili na prostorima namjenski uređenim za pružanje ugostiteljskih usluga, u skladu sa odredbama ovog zakona i posebnim propisima kojima se obezbjeđuje higijenska ispravnost životnih namirnica i zaštita životne sredine.

(2) Ugostitelj registrovan kao pravno lice i obrtnik može pružati ugostiteljske usluge iz stava (1) ovog člana po prethodno pribavljenom rješenju nadležnog organa, kojim se odobrava pružanje ugostiteljskih usluga izvan ugostiteljskog objekta.

(3) Ugostiteljske usluge izvan ugostiteljskog objekta mogu se obavljati na određeni vremenski period u zavisnosti od trajanja manifestacija iz stava (1) ovog člana, odnosno za vrijeme trajanja sezone.

(4) Nadležni organ rješenjem odobrava vrstu usluge i određuje prostor, mjesto i vrijeme pružanja ugostiteljskih usluga iz stava (1) ovog člana.

(5) Ugostiteljske usluge iz stava (1) ovog člana mogu se pružati na prostoru zaštićenog prirodnog dobra i njegove zaštićene okoline, po prethodno pribavljenoj saglasnosti nadležnog organa za poslove zaštite kulturnih dobara.

(6) Ministar pravilnikom propisuje minimalno-tehničke i sanitarno-higijenske uslove za obavljanje ugostiteljske djelatnosti izvan ugostiteljskog objekta.

Član 36. (Ugostiteljske usluge u pokretnom objektu)

(1) Ugostitelj registrovan kao pravno lice i obrtnik može pružati pojedine ugostiteljske usluge u pokretnom objektu koji se premješta iz jednog mjesta u drugo sopstvenim pogonom ili vučom, koji ispunjava propisane minimalno-tehničke i sanitarno-higijenske uslove za pružanje ugostiteljskih usluga.

(2) U pokretnom objektu iz stava (1) ovog člana može se usluživati hrana pripremljena na drugom mestu u originalnom pakovanju, kao i piće u originalnoj ambalaži ili na točenje uz upotrebu ambalaže za jednokratnu upotrebu.

(3) Za obavljanje djelatnosti iz stava (1) ovog člana ugostitelj je dužan da pribavi rješenje nadležnog organa.

(4) Nadležni organ rješenjem odobrava vrstu usluge koja se može pružati u pokretnom objektu i određuje prostor i mjesto na kome se mogu pružati ugostiteljske usluge u pokretnom objektu.

(5) Protiv rješenja iz stava (3) ovog člana dozvoljeno je izjaviti žalbu Ministarstvu u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja.

(6) Ministar pravilnikom propisuje način pružanja ugostiteljskih usluga u pokretnom objektu, kao i minimalno-tehničke, sanitarno-higijenske i zdravstvene uslove koje moraju da ispunjavaju ovi objekti.

VI UGOSTITELJSKE USLUGE U DOMAĆINSTVU I SEOSKOM DOMAĆINSTVU

Član 37. (Ugostiteljske usluge u domaćinstvu)

(1) Ugostiteljske usluge u vlastitom domaćinstvu može pružati fizičko lice državljanin Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: iznajmljivač).

(2) Ugostiteljskim uslugama u domaćinstvu smatraju se:

- a) usluge smještaja u sobi, apartmanu i kući za odmor vlasništvo iznajmljivača, do najviše osam soba, odnosno šesnaest kreveta.
- b) usluge smještaja u kampu, organiziranom na zemljištu vlasništvo iznajmljivača, s najviše 10 smještajnih jedinica, odnosno za 30 gostiju istovremeno, u koje se ne ubrajaju djeca do 12 godina.

Član 38. (Obavezni dokumenti koji se podnose uz zahtjev za dobijanje rješenja o odobrenju za pružanje ugostiteljskih usluga u domaćinstvu)

(1) Ugostiteljske usluge u domaćinstvu može pružati iznajmljivač, koji ima rješenje o odobrenju za pružanje ugostiteljskih usluga u domaćinstvu.

(2) Uz zahtjev za dobijanje rješenja o odobrenju za pružanje ugostiteljskih usluga u domaćinstvu iznajmljivač prilaže:

- a) dokaz o vlasništvu
- b) dokaz o ispunjavanju zdravstvenih uslova za rad u ugostiteljstvu.
- c) zahtjev za utvrđivanjem ispunjenosti minimalnih uslova za vrstu i kategoriju objekta i kategorizacijom.

(3) Ministar pravilnikom propisuje minimalne uslove za vrstu, kategoriju, uslove za kategorije, oznake za kategorije, način označavanja kategorija i postupka kategorizacije objekata iz stava (2) tačka c) ovog člana.

Član 39.
**(Uslovi za dobijanje Rješenja o odobrenju za pružanje
ugostiteljskih usluga u domaćinstvu)**

(1) Rješenje o odobrenju za pružanje ugostiteljskih usluga u domaćinstvu izdaje nadležni organ ili Ministarstvo na zahtjev iznajmljivača ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

- a) da je iznajmljivač vlasnik objekta (soba, apartman ili kuća za odmor) ili vlasnik zemljišta za kamp,
- b) da iznajmljivač ispunjava zdravstvene uslove za rad u ugostiteljstvu
- c) da objekat u kojem će se pružati usluge ispunjava minimalne uslove za vrstu i uslove za kategoriju u skladu sa ovim Zakonom.

(2) Izuzetno od stava (1) tačka a) ovog člana, iznajmljivaču će se izdati rješenje i ako je objekat ili zemljište za kamp u vlasništvu njegovog bračnog partnera, srodnika u pravoj liniji ili člana porodice sa kojim živi u zajedničkom domaćinstvu, uz njihovu pisanu saglasnost iznajmljivaču za pružanje ugostiteljskih usluga u domaćinstvu.

Član 40.
**(Sadržaj i rok za donošenje rješenja o odobrenju za pružanje ugostiteljskih usluga u
domaćinstvu)**

(1) Rješenje o odobrenju za pružanje ugostiteljskih usluga u domaćinstvu sadrži:

- a) lične podatke iznajmljivača,
- b) mjesto, ulicu i broj objekta u kojem se pruža usluga,
- c) vrstu i kategoriju objekta u kojem se pruža usluga,
- d) broj smještajnih jedinica i kreveta unutar objekta za iznajmljivanje.

(2) Nadležni organ ili Ministarstvo donosi rješenje u roku od 15 dana od dana prijema potpunog zahtjeva.

(3) Ako nadležni organ ili Ministarstvo ne donese rješenje iz stava (1) ovog člana u propisanom roku, iznajmljivač može započeti sa pružanjem usluga.

(4) Rješenje o odobrenju za pružanje ugostiteljskih usluga u domaćinstvu se upisuje u Registar iznajmljivača i seoskih domaćinstava koja pružaju ugostiteljske usluge koji vodi nadležni organ koji je i izdao rješenje.

(5) Porezne uprave Federacije Bosne i Hercegovine, nadležnoj tržišno- turističko-ugostiteljskoj inspekciji i drugim tijelima koja vrše nadzor ili vode službenu evidenciju u oblasti ugostiteljstva.

(6) Ministar pravilnikom propisuje oblik, sadržaj i način vođenja Registra iz stava (4) ovog člana.

Član 41.
**(Prestanak važenja rješenja o odobrenju za pružanje
ugostiteljskih usluga u domaćinstvu)**

(1) Rješenje o odobrenju za pružanje ugostiteljskih usluga u domaćinstvu prestaje važiti:

- a) odjavom iznajmljivača, danom navedenim u odjavi ili danom podnošenja odjave nadležnom organu ili Ministarstvu, ako je iznajmljivač u odjavi utvrdio datum raniji od dana podnošenja odjave,
- b) ako se utvrdi prestanak ispunjavanja nekog od obaveznih uslova za dobijanje rješenja o odobrenju za pružanje ugostiteljskih usluga u domaćinstvu,
- c) ako se inspekcijskim nadzorom utvrdi da nisu ispunjeni uslovi propisani ovim Zakonom, a utvrđeni nedostaci nisu otklonjeni u ostavljenom roku.

(2) U slučaju smrti iznajmljivača članovi zajedničkog domaćinstva mogu nastaviti pružati ugostiteljske usluge u domaćinstvu, najduže u trajanju do šest mjeseci.

(3) O prestanku važenja rješenja o odobrenju za pružanje ugostiteljskih usluga u domaćinstvu nadležni organ donosi rješenje na koje stranka ima pravo žalbe nadležnom kantonalnom ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostavljanja, odnosno protiv rješenja Ministarstva može pokrenuti upravni spor u roku od 30 dana od dana dostavljanja.

Član 42. **(Obaveze iznajmljivača)**

(1) U pružanju ugostiteljskih usluga u domaćinstvu iznajmljivač je obavezan da:

- a) vidno istakne natpis s oznakom vrste i kategorije objekta, utvrđene rješenjem nadležnog organa,
- b) u objektu vidno istakne cijenu usluga koje nudi kao i informaciju o obavezi plaćanja boravišne takse, te da se pridržava istaknutih cijena,
- c) izdaje gostu nota račun za svaku pruženu uslugu,
- d) vodi knjigu gostiju na principima urednosti i tačnosti.

(2) Ministar pravilnikom propisuje oblik i sadržaj obrasca i način vođenja knjige gostiju iz stava (1) ovog člana.

Član 43. **(Ugostiteljske usluge u seoskom domaćinstvu)**

(1) Ugostiteljske usluge u seoskom domaćinstvu mogu pružati porodična domaćinstva državljana Bosne i Hercegovine registrovana u skladu sa ovim zakonom (u daljnjem tekstu: seosko domaćinstvo).

(2) Seoska domaćinstva u smislu ovog zakona mogu biti domaćinstva za pružanje usluga izletnicima i domaćinstva smještajnog tipa.

(3) U seoskom domaćinstvu mogu se pružati sljedeće ugostiteljske usluge:

- a) pripremanja i usluživanja hrane i pića za najviše 50 gostiju u toku jednog dana,
- b) usluge smještaja u sobi, apartmanu ili seoskoj kući za odmor do najviše osam soba odnosno 16 kreveta,
- c) usluge smještaja u kampu, organiziranom na zemljištvu vlasništvo seoskog domaćinstva, s najviše 15 smještajnih jedinica, odnosno za 50 gostiju istovremeno, u koje se ne ubrajaju djeca do 12 godina.

(4) U seoskom domaćinstvu pružaju se usluge pripremanja jela, usluživanja hrane i pića koja su pretežno iz programa vlastite proizvodnje koja su uobičajena za kraj i podneblje u kojem se to seosko domaćinstvo nalazi.

Član 44.

(Obavezni dokumenti koji se podnose uz zahtjev za dobijanje rješenja odobrenju za pružanje ugostiteljskih usluga u seoskom domaćinstvu)

(1) Ugostiteljske usluge u seoskom domaćinstvu, pružaju, članovi seoskog domaćinstva, koji imaju rješenje o odobrenju za pružanje ugostiteljskih usluga u seoskom domaćinstvu.

(2) Uz zahtjev za dobijanje rješenja o odobrenju za pružanje ugostiteljskih usluga u seoskom domaćinstvu, fizičko lice član seoskog domaćinstva, na koje će glasiti rješenje, prilaže sljedeća dokumenta:

- a) dokaz o vlasništvu ili pravu korištenja
- b) dokaz o ispunjavanju zdravstvenih uslova za rad u ugostiteljstvu za sve članove seoskog domaćinstva koji će pružati ugostiteljske usluge i
- c) zahtjev za kategorizacijom i utvrđivanjem ispunjenosti minimalnih uslova za vrstu i kategoriju objekta.

(3) Ministar pravilnikom propisuje minimalne uslove za vrstu, kategoriju, uslove za kategorije, oznake za kategorije, način označavanja kategorija i postupka kategorizacije objekata iz stava (2) tačka c) ovog člana.

Član 45.

(Uslovi za izdavanje Rješenja o odobrenju za pružanje ugostiteljskih usluga u seoskom domaćinstvu)

(1) Rješenje o odobrenju za pružanje ugostiteljskih usluga u seoskom domaćinstvu izdaje nadležni organ ili Ministarstvo na zahtjev fizičkog lica, člana seoskog domaćinstva ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

- a) da je fizičko lice član seoskog domaćinstva vlasnik objekta (soba, apartman ili seoska kuća za odmor) ili vlasnik zemljišta za kamp, odnosno da ima pravo vlasništva ili pravo korištenja zemljišta na kojem će pružati usluge,
- b) da članovi seoskog domaćinstva ispunjavaju zdravstvene uslove za rad u ugostiteljstvu,
- c) da objekat u kojem će se pružati usluge ispunjava minimalne uslove za vrstu i uslove za kategoriju u skladu sa ovim Zakonom.

(2) Izuzetno od stava (1) tačka a) ovog člana, fizičkom licu članu seoskog domaćinstva će se izdati rješenje i ako je objekat ili zemljište za kamp u vlasništvu njegovog bračnog partnera, srodnika u pravoj liniji ili člana porodice sa kojim živi u zajedničkom seoskom domaćinstvu, uz njihovu pisanu saglasnost za pružanje ugostiteljskih usluga u seoskom domaćinstvu.

Član 46.

(Sadržaj i rok za donošenje rješenja o odobrenju za pružanje ugostiteljskih usluga u seoskom domaćinstvu)

(1) Rješenje o odobrenju za pružanje ugostiteljskih usluga u seoskom domaćinstvu sadrži:

- a) lične podatke fizičkog lica člana seoskog domaćinstva,
- b) mjesto, ulicu i broj objekta u kojem se pruža usluga,
- c) vrstu (pripremanje i usluživanje hrane i pića, usluge smještaja u sobi, apartmanu ili seoskoj kući za odmor, usluge smještaja u kampu) i kategoriju objekta u kojem se pruža usluga,
- d) broj smještajnih jedinica i kreveta unutar objekta za iznajmljivanje.

(2) Nadležni organ ili Ministarstvo donosi rješenje u roku od 15 dana od dana prijema potpunog zahtjeva.

(3) Ako nadležni organ ne donese rješenje iz stava (1) ovog člana u propisanom roku seosko domaćinstvo može započeti sa pružanjem usluga.

(4) Rješenje o odobrenju za pružanje ugostiteljskih usluga u seoskom domaćinstvu se upisuje u Registar iznajmljivača i seoskih domaćinstava koja pružaju ugostiteljske usluge koji vodi nadležni organ koji je i izdao rješenje.

(5) Kopiju rješenja o upisu u Registar nadležni organ dostavlja nadležnoj organizacijskoj jedinici Porezne uprave Federacije Bosne i Hercegovine, nadležnoj tržišno- turističko-ugostiteljskoj inspekciji i drugim tijelima koja vrše nadzor ili vode službenu evidenciju u oblasti ugostiteljstva.

(6) Ministar pravilnikom propisuje oblik, sadržaj i način vođenje Registra iz stava (4) ovog člana.

Član 47.

(Prestanak važenja rješenja o odobrenju za pružanje ugostiteljskih usluga u seoskom domaćinstvu)

(1) Rješenje o odobrenju za pružanje ugostiteljskih usluga u seoskom domaćinstvu prestaje važiti:

- a) odjavom fizičkog lica na koje je glasilo rješenje, danom navedenim u odjavi ili danom podnošenja odjave nadležnom organu ako je fizičko lice na koje je glasilo rješenje u odjavi utvrdio datum raniji od dana podnošenja odjave,
- b) ako se utvrdi prestanak ispunjavanja nekog od obaveznih uslova za dobijanje rješenja o odobrenju za pružanje ugostiteljskih usluga u seoskom domaćinstvu,
- c) ako se inspekcijskim nadzorom utvrdi da nisu ispunjeni uslovi propisani ovim Zakonom, a utvrđeni nedostaci nisu otklonjeni u ostavljenom roku.

(2) U slučaju smrti fizičkog lica na koje je glasilo rješenje članovi seoskog domaćinstva mogu nastaviti pružati ugostiteljske usluge u seoskom domaćinstvu, najduže u trajanju do šest mjeseci.

(3) O prestanku važenja rješenja o odobrenju za pružanje ugostiteljskih usluga u seoskom domaćinstvu nadležni organ donosi rješenje na koje stranka ima pravo žalbe nadležnom kantonalnom ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostavljanja, odnosno protiv rješenja Ministarstva može pokrenuti upravni spor u roku od 30 dana od dana dostavljanja.

Član 48.
(Obaveze seoskog domaćinstva)

(1) U pružanju ugostiteljskih usluga u seoskom domaćinstvu koje pruža usluge smještaja fizičko lice na koje glasi rješenje o odobrenju za pružanje ugostiteljskih usluga u seoskom domaćinstvu je obavezno da:

- a) vidno istakne natpis s oznakom vrste i kategorije objekta, utvrđene rješenjem nadležnog organa,
- b) u objektu vidno istakne cijenu usluga koje nudi kao i informaciju o obavezi plaćanja boravišne takse, te da se pridržava istaknutih cijena,
- c) izdaje gostu nota račun za svaku pruženu uslugu,
- d) vodi knjigu gostiju na principima urednosti i tačnosti.

(2) Seosko domaćinstvo koje uz usluge smještaja pruža i usluge pripremanja i usluživanja hrane i pića i seosko domaćinstvo koje pruža samo usluge pripremanja i usluživanja hrane i pića mora imati fiskalni uređaj i izdavati fiskalni račun za pružanje usluga utvrđenih ovim stavom, osim za usluge smještaja .

(3) Ministar pravilnikom propisuje oblik i sadržaj obrasca i način vođenja knjige gostiju iz stava (1) ovog člana.

VII KAMPOVANJE

Član 49.
(Usluge kampovanja)

(1) Ugostitelji registrovani kao pravna lica i obrtnici mogu organizovati i pružati usluge kampovanja pod uslovima utvrđenim ovim zakonom.

(2) Usluge kampovanja mogu se obavljati u domaćinstvima i seoskim domaćinstvima u skladu sa članovima 37. i 43. ovog Zakona.

(3) Kampovanje se vrši u organizovanim kampovima, pod kojima se smatraju kampovi koji se nalaze na podesnom, namjenski uređenom i ograđenom zemljištu, sa obezbijeđenom pratećom infrastrukturom (sanitarno-higijenski uslovi, mokri čvor, odlaganje smeća), na kojem se gostima iznajmljuju prostori na otvorenom (kamp-mjesto, kamp-parcela) za smještaj vlastite ili u kampu iznajmljene opreme a mogu se pružati i usluge smještaja u objektima (kućica u kampu i bungalov), kao i usluge ishrane, pića i napitaka.

Član 50.
(Privremeni kampovi)

Izuzetno, za vrijeme održavanja sportskih, kulturno-umjetničkih ili drugih manifestacija dozvoljeno je organizovanje privremenog kampa, u kom slučaju kamp ne mora ispunjavati opće minimalne uslove u pogledu izgradnje objekata i prateće infrastrukture.

Član 51.
(Rješenje za odobrenje obavljanja usluge kampovanja)

- (1) Za obavljanje djelatnosti kampovanja iz čl. 49. i 50. ovog zakona pribavlja se rješenje nadležnog organa.
- (2) Nadležni organ rješenjem određuje prostor (zemljište), mjesto i vrijeme pružanja usluga kampova iz čl. 49. i 50. ovog zakona.
- (3) Rješenje nadležnog organa kojim se odobrava obavljanje djelatnosti u privremenom kampu sadrži i podatke o organizatoru kampovanja u privremenom kampu, vrijeme za koje se prostor ili zemljište može koristiti za kampovanje, kao i obaveze organizatora u pogledu obezbjeđenja privremenih sanitarno-higijenskih objekata.
- (4) Protiv rješenja iz stava (1) ovog člana dozvoljena je žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja.
- (5) Kopiju rješenja iz stava (3) ovog člana nadležni organ dostavlja nadležnoj organizacijskoj jedinici Porezne uprave Federacije Bosne i Hercegovine, nadležnoj tržišno- turističko-ugostiteljskoj inspekciji i drugim tijelima koja vrše nadzor ili vode službenu evidenciju u oblasti ugostiteljstva.
- (6) Ministar pravilnikom propisuje minimalno-tehničke uslove i ekološke uslove za pružanje ugostiteljskih usluga u kampu.
- (7) Zabranjeno je kampovanje i postavljanje šatora, kamp-kućica i druge opreme za kampovanje izvan prostora određenih za kampovanje.

VIII UGOSTITELJSKE USLUGE U SELEKTIVNIM OBLICIMA TURIZMA

Član 52.
(Ugostiteljske usluge u objektima planinskog i lovno-ribolovnog turizma)

- (1) Ugostitelji registrovani kao pravna lica i obrtnici mogu obavljati ugostiteljsku djelatnost u objektima planinskog i lovno-ribolovnog turizma.
- (2) Ugostiteljski objekti u planinskom i lovno-ribolovnom turizmu su objekti za smještaj planinara , lovaca i ribolovaca.
- (3) Prema vrsti usluga koje pružaju ugostiteljski objekti u planinskom i lovno-ribolovnom turizmu mogu biti planinska kuća, lovačka koliba, lovačka i ribarska kuća i drugo.
- (4) Ugostitelj je pored obaveza iz člana 15. ovog zakona u objektima za smještaj planinara, lovaca i ribolovaca obavezan da vidno istakne pravila, odnosno uslove i način korištenja lovišta i drugih usluga lovnog turizma.
- (5) Ministar pravilnikom propisuje minimalno-tehničke uslove za izgradnju, uređenje i opremanje ugostiteljskih objekata u planinskom i lovno-ribolovnom turizmu.

Član 53.
(Ugostiteljske usluge na vodama)

(1) Pod ugostiteljskim uslugama na vodama podrazumijevaju se usluge na moru, rijekama, jezerima i ostalim vodama, kao što su:

- a) pripremanje i usluživanje hrane, pića i napitaka na vlastitim plovnim objektima za najviše 50 gostiju istovremeno
- b) ugostiteljske usluge na iznajmljenim plovnim objektima za odmor i rekreaciju i programi turističkih krstarenja.

(2) Usluge na vodama mogu da pružaju pravna lica ili obrtnici koji od nadležnog organa pribave rješenje u skladu sa ovim zakonom i u skladu sa zakonom koji reguliše oblast unutrašnje i pomorske plovidbe.

IX REGISTRI U UGOSTITELJSTVU

Član 54.
(Opći elektronski registar ugostiteljstva u Federaciji BiH)

(1) Ministarstvo vodi Opći elektronski registar ugostiteljstva u Federaciji BiH (u daljnjem tekstu: Opći registar) u koji se upisuju podaci o ugostiteljima, ugostiteljskim objektima i ugostiteljskim uslugama.

(2) Opći registar čine:

- a) Registar ugostiteljskih radnji
- b) Registar iznajmljivača i seoskih domaćinstava koja pružaju ugostiteljske usluge
- c) Registar kategorisanih ugostiteljskih objekata po kategorijama- hotel, motel, turističko naselje, pansion, hostel, kamp, apartman, kuća za odmor i soba za iznajmljivanje,
- d) Registar ugostiteljskih objekata u selektivnim oblicima turizma (ugostiteljski objekti na vodi, planinarski, lovno-ribolovni objekti, i slično).

(3) Ministar pravilnikom propisuje oblik i sadržaj i način vođenja Registra kao i obavezu dostavljanja podataka koji se unose u registar, te postupak i način brisanja iz Registra.

X KATEGORIZACIJA UGOSTITELJSKIH OBJEKATA

Član 55.
(Kategorizacija)

(1) Kategorizacijom se ugostiteljski objekti u okviru jedne vrste razvrstavaju u pojedine kategorije objekata prema karakteru i standardu usluga koje se u njima pružaju i prema ispunjenosti minimalno-tehničkih uslova i elemenata za određivanje vrste i kategorije ugostiteljskih objekata.

(2) Obaveznoj kategorizaciji podliježu ugostiteljski objekti za smještaj vrste: hotel, motel, turističko naselje, pansion, hostel, kamp, seosko domaćinstvo smještajnog tipa, apartman, kuća za odmor i soba za iznajmljivanje.

(3) Ugostiteljski objekti za smještaj razvrstavaju se u vrste i kategorije, u skladu sa standardima propisanim za pojedine vrste tih objekata.

(4) Ugostiteljski objekat za smještaj vrste „hotel“ i „turističko naselje“ mogu se razvrstati u podvrstu i prema posebnim uslugama koje se u njemu pružaju.

(5) Izuzetno od stava (2) ovog člana, ugostiteljski objekti zatvorenog tipa u kojima se pružaju usluge smještaja se ne kategorišu.

(6) Kategorija ugostiteljskog objekta označava se sa odgovarajućim brojem zvjezdica ili drugim znakovima na standardnoj ploči, a podvrsta hotela i turističkog naselja se na standardnoj ploči označava odgovarajućim znakovima za pojedinu podvrstu.

Član 56.

(Zahtjev za određivanje vrste i kategorije)

(1) Uz zahtjev za određivanje vrste i kategorije ugostiteljskih objekata ugostitelj dostavlja dokaz o uplati sredstava za troškove kategorizacije.

(2) Za ugostiteljski objekat vrste 'hotel' i 'turističko naselje', pored ostalih dokumenata ugostitelj, dostavlja i kopiju rješenja nadležnog suda o upisu u sudski registar, ako je osnivač pravno lice, odnosno kopiju rješenja nadležnog organa, ako je osnivač obrtnik.

(3) Ministar pravilnikom propisuje postupak kategorizacije ugostiteljskih objekata, određuje standarde za utvrđivanje kategorije, vrste i podvrste ugostiteljskih objekata, kao i ugostiteljske usluge koje se pružaju i mogu pružati u pojedinoj vrsti ugostiteljskog objekta, te propisuje izgled i sadržaj standardnih ploča za označavanje kategorije ugostiteljskog objekta.

Član 57.

(Postupak kategorizacije)

(1) Kategorizaciju ugostiteljskih objekata za smještaj svih vrsta koji ispunjavaju uslove za 4 ili 5 zvjezdica i hotel baštinu vrši Ministarstvo.

(2) Ugostitelj podnosi zahtjev za određivanje kategorije ugostiteljskih objekata iz stava (1) ovog člana Ministarstvu.

(3) Ministar rješenjem imenuje Komisiju za kategorizaciju koja sprovodi postupak kategorizacije ugostiteljskih objekata iz stava (1) ovog člana.

(4) Ministar, na prijedlog Komisije za kategorizaciju, donosi rješenje o razvrstavanju vrste, odnosno podvrste ugostiteljskog objekta u određenu kategoriju.

(5) Izuzetno, ministar može na prijedlog Komisije za kategorizaciju donijeti privremeno rješenje za određivanje kategorije na period do šest mjeseci, ukoliko Komisija za kategorizaciju utvrdi da ugostitelj može u kratkom vremenskom roku da otkloni određena odstupanja od utvrđene kategorije.

(6) Rješenje iz stava (4) ovog člana podliježe reviziji nakon isteka roka od četiri godine od dana dostavljanja istog, dok rješenje iz stava (5) ovog člana podliježe reviziji nakon isteka roka trajanja privremenog rješenja.

(7) Ministarstvo po službenoj dužnosti vodi računa o isteku roka iz stava (6) ovog člana.

(8) Rješenje iz stavova (4) i (5) ovog člana je konačno i protiv istog nije dozvoljena žalba, ali se može tužbom pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

Član 58.

(Određivanje podvrste hotela i turističkog naselja)

(1) Razvrstavanje ugostiteljskih objekata za smještaj vrste hotel i turističko naselje u podvrstu, vrši Ministarstvo, na zahtjev ugostitelja.

(2) Komisija iz člana 55. stav (4) ovog Zakona provodi postupak razvrstavanja ugostiteljskih objekata vrste hotel u podvrste.

(3) Ministar, na prijedlog komisije iz stava (2) ovog člana, donosi rješenje kojim razvrstava ugostiteljski objekat vrste hotel u podvrstu, odnosno rješenje kojim se utvrđuje ispunjenost uslova za datu podvrstu.

(4) Rješenje iz stava (3) ovog člana je konačno i protiv istog nije dozvoljena žalba, ali se može tužbom pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

(5) Ugostitelj snosi troškove određivanja podvrste hotela i turističkog naselja koji se plaćaju se u momentu podnošenja zahtjeva i čine prihod budžeta Federacije BiH

(6) Izdavanje standardnih ploča za označavanje podvrste hotela i turističkog naselja vrši Ministarstvo.

Član 59.

(Kategorizacija ostalih vrsta ugostiteljskih objekata)

(1) Kategorizaciju ugostiteljskih objekata za smještaj svih vrsta koji ispunjavaju uslove za 3 i manje zvjezdica vrši nadležni organ.

(2) Ugostitelj podnosi zahtjev za određivanje kategorije ugostiteljskih objekata iz stava (1) ovog člana nadležnom organu.

(3) Nadležni organ imenuje Komisiju za kategorizaciju čiji je zadatak da sprovede postupak kategorizacije ugostiteljskih objekata iz stava (1) ovog člana.

(4) Nadležni organ, na prijedlog Komisije za kategorizaciju, donosi rješenje o razvrstavanju vrste ugostiteljskog objekta iz stava (1) ovog člana u određenu kategoriju.

(5) Izuzetno, nadležni organ može na prijedlog Komisije za kategorizaciju donijeti privremeno rješenje za određivanje kategorije na period do šest mjeseci, ukoliko Komisija za kategorizaciju utvrdi da ugostitelj može u kratkom vremenskom roku da otkloni određena odstupanja od utvrđene kategorije.

(6) Rješenje iz stava (4) ovog člana podliježe reviziji nakon isteka roka od četiri godine od dana dostavljanja istog, dok rješenje iz stava (5) ovog člana podliježe reviziji nakon isteka roka trajanja privremenog rješenja.

(7) Protiv rješenja iz stavova (4) i (5) ovog člana dozvoljena je žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja.

(8) Nadležni organ vodi evidenciju kategorisanih objekata iz stava (1) ovog člana.

Član 60.

(Promjena kategorije ugostiteljskog objekta)

(1) Promjena kategorije ugostiteljskog objekta vrši se na način i po postupku propisanom za određivanje kategorije ugostiteljskog objekta.

(2) Ako se u postupku nadzora utvrdi da ugostiteljski objekat odstupa od propisanih standarda za kategoriju ugostiteljskog objekta, rješenjem se utvrđuje prestanak ranije izdatog rješenja o utvrđivanju kategorije

(3) Protiv rješenja nadležnog organa iz stava (1) ovog člana dozvoljena je žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja.

(4) U slučaju iz stava (1) ovog člana, nakon pravosnažnosti rješenja, ugostitelj je obavezan da ukloni standardnu ploču koja mu je utvrđena ranijim rješenjem.

(5) Rješenje Ministarstva iz stava (3) ovog člana je konačno i protiv istog nije dozvoljena žalba, ali se može tužbom pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

Član 61.

(Troškovi kategorizacije)

(1) Ugostitelj snosi troškove postupka kategorizacije.

(2) Troškovi kategorizacije ugostiteljskog objekta iz čl. 57. i 58. ovog zakona uplaćuju se u korist budžeta Federacije BiH, dok se troškovi kategorizacije objekta iz člana 59. ovog zakona uplaćuju u korist budžeta nadležnog organa.

(3) Izdavanje standardnih ploča za označavanje vrste i kategorije ugostiteljskog objekta vrši Ministarstvo za ugostiteljske objekte iz čl. 57. i 58. ovog zakona, odnosno nadležni organ za ugostiteljske objekte iz člana 59. ovog zakona.

XI UPRAVNI NADZOR**Član 62.
(Upravni nadzor)**

Upravni nadzor nad primjenom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovog Zakona vrši Ministarstvo.

**Član 63.
(Inspekcijski nadzor)**

Inspekcijski nadzor nad provođenjem odredaba ovog zakona i propisa donesenih za njegovo provođenje, te pojedinačnih akata, uslove i način rada ugostitelja, provodi Federalna uprava za inspekcijske poslove putem federalnih tržišno-turističko-ugostiteljskih inspektora i kantonalni inspektori u okviru svoje nadležnosti, u skladu sa posebnim propisima koje na prijedlog resornih ministarstava donosi Vlada Federacije BiH i vlade kantona.

**Član 64.
(Posebni poslovi u nadležnosti federalnih inspektora)**

Osim poslova navedenih u članu 63. ovog zakona, Federalna uprava za inspekcijske poslove obavlja i druge poslove koji su ovim zakonom i drugim propisima donijetim na osnovu ovog zakona stavljani u njenu nadležnost.

**Član 65.
(Zaštita ličnih podataka)**

U prikupljanju, evidentiranju, obradi i korištenju ličnih i drugih podataka inspektor posebno vodi računa o zaštiti ličnih i drugih podataka, te njihovoj tajnosti i povjerljivosti postupajući u skladu sa odredbama propisa kojima se reguliše oblast zaštite ličnih i tajnih podataka.

**Član 66.
(Rješenje o otklanjanju nedostataka)**

(1) Ako u vršenju inspekcijskog nadzora nad primjenom odredaba ovog zakona ili propisa donesenih za njegovo provođenje, inspektor utvrdi da propis nije primijenjen ili je nepravilno primijenjen, pored općih ovlaštenja propisanih posebnim zakonom, dužan je da donese rješenje kojim se nalaže otklanjanje utvrđenih nedostataka i da odredi rok za njihovo otklanjanje.

(2) Ukoliko se utvrđene nepravilnosti, iz stava (1) ovoga člana, ne otklone u ostavljenom roku, inspektor će izdati prekršajni nalog ili podnijeti zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka.

(3) Žalba protiv rješenja iz stava (1) ovoga člana ne odlaže izvršenje rješenja.

Član 67.

(Nadzor radi provjere ispunjenosti uslova za obavljanje ugostiteljske djelatnosti po zaprimljenoj izjavi)

(1) Po zaprimanju pisane izjave ugostitelja da ispunjava uslove za obavljanje djelatnosti nadležni inspektor je dužan u roku od 15 dana od dana zaprimanja izjave izvršiti inspekcijski nadzor.

(2) Ako se prilikom inspekcijskog nadzora utvrdi da su svi propisani uslovi ispunjeni, inspektor će utvrđeno konstatovati zapisnikom o inspekcijskom nadzoru od kojih jedan primjerak ostavlja subjektu nadzora a jedan u evidenciju.

Član 68.

(Rješenje o zabrani obavljanja ugostiteljske djelatnosti)

(1) Inspektor će rješenjem zabraniti daljnje obavljanje ugostiteljske djelatnosti do otklanjanja utvrđenih nedostataka ako u provođenju inspekcijskog nadzora utvrdi da se ugostiteljska djelatnost obavlja:

- a) bez podnesenog zahtjeva za obavljanje ugostiteljske djelatnosti iz člana 8. stav (2), ako se radi o ugostitelju koji tek otpočinje sa obavljanjem ugostiteljske djelatnosti,
- b) u suprotnosti sa rješenjem kojim se odobrava obavljanje ugostiteljske djelatnosti,
- c) bez rješenja nadležnog organa, kojim se utvrđuje kako prostor, uređaji i oprema za obavljanje ugostiteljske djelatnosti udovoljavaju propisanim uslovima za obavljanje te djelatnosti,
- d) zabrana obavljanja ugostiteljske djelatnosti u smislu ovog člana će se također izreći i ako se inspektoru onemoguću vršenje poslova inspekcijskog nadzora,

(2) Rješenje o privremenoj zabrani otprema se stranci najkasnije sljedeći radni dan od dana zaključenja zapisnika o inspekcijskom nadzoru.

(3) Žalba protiv rješenja iz stava (1) ovoga člana ne odlaže izvršenje rješenja.

(4) Subjektu nadzora kojemu je zabranjen rad inspektor će pečaćenjem ili na drugi prikladan način zatvoriti prostorije u kojima obavlja ugostiteljsku djelatnost, te može privremeno oduzeti opremu, uređaje, sredstva za rad i prijevozna sredstva kojima obavlja nezakonitu djelatnost, do konačne odluke.

(5) Ako je izvršeno privremeno oduzimanje predmeta inspektor je obavezan uz zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka za učinjeni prekršaj, odnosno uz prijavu za učinjeno krivično djelo, izvijestiti nadležni organ o tome.

(6) U vezi sa održavanjem i čuvanjem privremeno oduzetih predmeta kao i naknadi troškova prinudnog izvršenja i troškovima eventualne štete nastale prinudnim izvršenjem, primjenjuju se odredbe propisa kojim je regulisan inspekcijski nadzor u Federaciji BiH.

Član 69.

(Obavještenje nadležnog organa o povredi propisa)

Ako inspektor prilikom obavljanja inspeksijskog nadzora utvrdi nepravilnosti ili nepridržavanje propisa za čiji nadzor nije nadležan, izvijestit će nadležno tijelo uprave bez odlaganja, a najkasnije u roku od osam dana.

Član 70.
(Nadležni organ za rješavanje po žalbi)

(1) Protiv rješenja kantonalnog inspektora, kada nadzor vrši po ovom zakonu, može se izjaviti žalba direktoru Federalne uprave za inspeksijske poslove, kao drugostepenom organu, u roku od osam dana od dana dostavljanja rješenja.

(2) Protiv rješenja koje u prvom stepenu donosi federalni inspektor može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od osam dana od dana dostavljanja rješenja.

XII KAZNE NE ODREDBE

Član 71.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000 KM do 30.000 KM kaznit će se za prekršaj ugostitelj kao pravno lice ako:

- a) obavlja ugostiteljsku djelatnost u suprotnosti sa članom 4. ovog zakona,
- b) obavlja ugostiteljsku djelatnost u suprotnosti sa članom 7. stav (2) i (8) ovog zakona,
- c) obavlja ugostiteljsku djelatnost u suprotnosti sa članom 8. stav (1) ovog zakona
- d) obavlja ugostiteljsku djelatnost a da prethodno nije podnio zahtjev za obavljanje ugostiteljske djelatnosti sa potrebnom dokumentacijom i ovjerenom pisanom izjavom o ispunjenosti uslova (član 8. stav (2)).
- e) podnese pismenu izjavu o ispunjenosti uslova za obavljanje ugostiteljske djelatnosti sa netačnim podacima (član 8. stav (3)),
- f) u ostavljenom roku ne otkloni nedostatke utvrđene rješenjem inspektora vezane za ispunjavanje propisanih općih uslova u pogledu poslovnih prostorija, uređaja, opreme i zaposlenih, a u postupku inspeksijske kontrole se utvrdi da ne ispunjava, (član 8. stav 7.)
- g) obavlja ugostiteljsku djelatnost u kampu bez posjedovanja rješenja nadležnog organa za obavljanje te djelatnosti (član 49. stav (1)),

(2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 2.000 KM do 10.000 KM.

(3) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj ugostitelj kao obrtnik novčanom kaznom u iznosu od 2.000 KM do 15.000 KM.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000 KM do 30.000 KM kaznit će se pravno lice koje postupa u suprotnosti sa članom 6. stav (2) ovog zakona a odgovorno lice u privrednom društvu novčanom kaznom u iznosu od 2.000 KM do 10.000 KM.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000 KM do 15.000 KM kaznit će se obrtnik koji postupa u suprotnosti sa članom 6. stav (2) ovog zakona.

Član 72.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000 KM do 15.000 KM kaznit će se za prekršaj ugostitelj kao pravno lice ako:

- a) postupa u suprotnosti sa članom 11. stav (1) do stava (5) ovog zakona
- b) obavlja ugostiteljsku djelatnost u suprotnosti sa članom 15. stavovi (1), (2), (4), (5), (6) i (7).
- c) prilikom oglašavanja i reklamiranja postupa suprotno članu 16.
- d) vrši prodaju i usluživanje alkoholnih pića licima mlađim od 18 godina (član 17. stav 1.)
- e) obavlja profesionalnu catering uslugu bez ugovora sa naručiocem usluga ili ne ispunjava uslove za pružanje usluga u catering objektima, odnosno za pružanje povremene catering usluge za potrebe organizacije manjih poslovnih prijema, rođendana i sličnih prigodnih događaja (član 34. stav 2.),
- f) u ugostiteljskom objektu vrste: gostionica, ćevabdžinica/ roštiljnica, aščinica, picerija i poslastičarnica pruža profesionalnu catering uslugu (član 34. stav (1) b),
- g) ne ukloni standardnu ploču (član 33. stav (9)),
- h) vrši ugostiteljske usluge izvan ugostiteljskog objekta u suprotnosti sa članom 35. stav (1) do (5) ovog zakona,
- i) vrši ugostiteljske usluge izvan ugostiteljskog objekta u suprotnosti sa članom 36. stav (1) do (4) ovog zakona,
- j) obavlja ugostiteljsku djelatnost u kampu u suprotnosti sa rješenjem iz člana 51. stav (1),
- k) u objektima za smještaj lovaca i ribolovaca ne istakne vidno pravila, odnosno uslove i način korišćenja lovišta i drugih usluga lovnog turizma (član 52. stav (4)).
- l) pruža ugostiteljske usluge na vodama u suprotnosti sa članom 53.,
- m) obavlja ugostiteljsku djelatnost u objektima koji podliježu obaveznoj kategorizaciji, a ne podnese zahtjev za utvrđivanje kategorije Ministarstvu, odnosno nadležnom organu (član 55. stav (2)).

(2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 1.500 KM do 7.500 KM.

(3) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se ugostitelj kao obrtnik novčanom kaznom u iznosu od 1.500 KM do 10.000 KM.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 1.500 KM do 10.000 KM kaznit će se obrtnik, vlasnik ugostiteljske radnje ako obavlja ugostiteljsku djelatnost protivno članu 15. stav (1) do stava (7) i članu 19. ovog zakona.

Član 73.

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM do 5.000 KM kaznit će se iznajmljivač- fizičko lice:

- a) ako obavlja djelatnost pružanja ugostiteljskih usluga u domaćinstvu bez rješenja o odobrenju iz člana 38. stav (1) ovog zakona.
- b) ako pruža ugostiteljske usluge u domaćinstvu suprotno članu 42. stav (1)

Član 74.

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM do 5.000 KM kaznit će se fizičko lice, kao član seoskog domaćinstva ako:

- a) ako pruža ugostiteljske usluge u seoskom domaćinstvu bez rješenja o odobrenju iz člana 44. stav (1) ovog zakona,
- b) ako pruža ugostiteljske usluge u seoskom domaćinstvu suprotno članu 48. stav (1)
- c) ako nema fiskalni uređaj ili ako ne izdaje fiskalni račun za pružanje usluga iz člana 48. stav (2) ovog zakona, izuzev usluga smještaja.

Član 75.

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM do 5.000 KM kaznit će se za prekršaj fizičko lice ako:

- a) postupa u suprotnosti sa članom 6. stav (2) ovog zakona.

Član 76.

Novčanom kaznom u iznosu od 100 KM do 500 KM kaznit će se za prekršaj fizičko lice

- a) ako uslužuje goste kao konobar ili recepcionar bez položenog stručnog ispita (član 11. stav (4),
- b) koje kampuje izvan prostora određenih za kampovanje a predmeti kampovanja se mogu oduzeti. (član 51. stav (6).

Član 77.

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM do 5.000 KM kaznit će se odgovorno lice u nadležnom organu:

- a) ako bez odlaganja i hitno, u roku od najkasnije 3 radna dana, ne dostavi primjerak zaprimljene izjave nadležnoj inspekciji radi provjere ispunjenosti minimalnih uslova za obavljanje djelatnosti. (član 8. stav (5)
- b) koje prilikom izdavanja rješenja za obavljanje ugostiteljske djelatnosti postupi u suprotnosti sa članom 10. stav (2) ovog zakona,
- c) ako blagovremeno Ministarstvu ne dostavi podatke iz člana 20. stav (4., ovog zakona,
- d) ako postupi u suprotnosti sa članom 40. stav (2) i 46. stav (2) ovog zakona.

Član 78.

(1) Za prekršaje iz član 71. i 72. ovog zakona koji su počinjeni od strane istog ugostitelja, u istom ugostiteljskom objektu drugi put u roku od dvije godine od dana pravosnažnosti prvog rješenja o prekršaju, pored novčane kazne, izreći će se i zaštitna mjera zabrane obavljanja ugostiteljske djelatnosti u tom objektu u trajanju od jednog do tri mjeseca.

(2) Za učinjene prekršaje iz člana 71. i 72. ovog zakona koji su počinjeni od strane istog ugostitelja, u istom ugostiteljskom objektu treći put u roku od dvije godine od dana pravosnažnosti prvog rješenja o prekršaju, pored novčane kazne, izreći će se i zaštitna mjera zabrane obavljanja ugostiteljske djelatnosti u tom objektu u trajanju od tri do šest mjeseci.

XII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 79.

(Obaveza usklađivanja poslovanja)

(1) Ugostitelji koji obavljaju ugostiteljsku djelatnost, uskladit će svoje poslovanje sa odredbama ovog zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, osim u slučajevima iz člana 83. ovog zakona.

(2) Ugostitelji koji obavljaju djelatnost u objektima koji po odredbama ovog zakona podliježu obaveznoj kategorizaciji dužni su da nazive, vrste i kategorije objekata usklade sa odredbama ovog zakona u roku od godinu dana od dana donošenja pravilnika iz člana 8. stav (11) i člana 56. stav (3) ovog zakona.

Član 80.

(Započeti postupci)

Postupci započeti po propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona okončat će se po tim propisima.

Član 81.

(Obaveza donošenja Uredbi)

Vlada će u roku od šest mjeseci od dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti: Uredbu o kriterijima za određivanje radnog vremena u ugostiteljskom objektu (član 14. stav (1)) i Uredbu o načinu izvršenja mjere o zabrani služenja alkoholnih pića maloljetnim licima (član 17. stav (3))

Član 82.

(Obaveza donošenja podzakonskih akata)

(1) Ministar će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti Pravilnik o primjeni Zakona o ugostiteljstvu Federacije BiH kojim će regulisati:

- a) obrazac i sadržaj izjave kojom se grantuje ispunjenost uslova za obavljanje ugostiteljske djelatnosti (član 8. stav (10))

- b) način i program polaganja stručnog ispita za konobara i recepcionara (član 11. stav (4)),
- c) sadržaj, obrazac i način vođenja poslovne knjige u ugostiteljskim objektima (član 15. stav (8)),
- d) sadržaj, obrazac i način vođenja knjige utisaka i žalbe u ugostiteljskim objektima (član 15. stav (8)),
- e) sadržaj, obrazac i način vođenja knjige gostiju u ugostiteljskim objektima (član 15. stav (8)).
- f) oblik, sadržaj i način vođenja Registra ugostiteljskih radnji (član 23. stav 2.)
- g) oblik, sadržaj i način vođenja Registra iznajmljivača i seoskih domaćinstava koja pružaju ugostiteljske usluge (član 40. stav (4) i član 46. stav (4))
- h) oblik, sadržaj i način vođenja Registra ugostiteljskih objekata u selektivnim oblicima turizma (član 54. stav (2) tačka d))
- i) oblik, sadržaj i način dostavljanja podataka koji se unose u Opći elektronski registar ugostiteljstva (član 54. stav (3)).

(2) Ministar će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti Pravilnik o uslovima i načinu pružanja ugostiteljskih usluga kojim će regulisati:

- a) minimalno-tehnički uslovi u pogledu prostora, uređaja, opreme, vrste i podvrste ugostiteljskih objekata (član 8. stav (10)),
- b) ugostiteljske usluge koje se pružaju i koje se mogu pružati u pojedinoj vrsti ugostiteljskog objekta (član 8. stav (10)),
- c) uslovi za otvaranje hostela (član 32. stav (5)),
- d) postupak utvrđivanja kvaliteta usluga i standarda restorana i kriterija za procjenu kvaliteta usluga i standarda u restoranima (član 33. stav (12)),
- e) minimalno-tehnički i sanitarno-higijenski uslovi za obavljanje ugostiteljske djelatnosti izvan ugostiteljskog objekta (član 35. stav (6)),
- f) način pružanja ugostiteljskih usluga u pokretnom objektu (član 36. stav (6)),
- g) minimalni uslovi za vrstu, kategoriju, uslovi za kategorije, oznake za kategorije, način označavanja kategorija i postupka kategorizacije objekata za pružanje ugostiteljskih usluga u domaćinstvu i seoskom domaćinstvu (član 38. stav (3) i član 44. stav (3)),
- h) minimalno-tehnički i ekološki uslovi za pružanje ugostiteljskih usluga u kampu (član 51. stav (5)),
- i) minimalno-tehnički uslovi za izgradnju, uređenje i opremanje ugostiteljskih objekata u planinskom i lovno-ribolovnom turizmu (član 52. stav (5)),
- j) postupak kategorizacije ugostiteljskih objekata, određivanje standarda za utvrđivanje kategorije, vrste i podvrste ugostiteljskih objekata, te ugostiteljske usluge koje se pružaju i mogu pružati u pojedinoj vrsti ugostiteljskog objekta (član 56. stav (3)),
- k) izgled i sadržaj standardnih ploča za označavanje kategorije ugostiteljskog objekta (član 56. stav (3)).

Član 83.
(Rok upotrebe PET ambalaže i odloženo ispunjenje uslova)

(1) Zabrana usluživanja pića u PET ambalaži (plastičnoj ambalaži) u ugostiteljskim objektima počet će se primjenjivati nakon protoka godine dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(2) Ugostitelji su obavezni ispuniti uslove iz člana 11. ovog zakona u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(3) Ugostitelji su obavezni ispuniti uslove iz člana 15. stav (5) ovog zakona u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 84.
(Primjena ranijih propisa)

Do donošenja podzakonskih akata na osnovu ovog zakona primenjivat će se podzakonski akti doneseni na osnovu Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti ("Službene novine Federacije BiH", broj: 32/09), ako nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 85.
(Ravnopravnost spolova)

Gramatička terminologija korištena u ovom zakonu podrazumijeva oba spola.

Član 86.
(Prestanak važenja)

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti ("Službene novine Federacije BiH", broj: 32/09)

Član 87.
(Stupanje na snagu)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH."

**OBRAZLOŽENJE PREDNACRTA
ZAKONA O UGOSTITELJSTVU FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

I – USTAVNOPRAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE OVOG ZAKONA

Ustavni temelj za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbi člana člana III.1 tačka b) koji je izmijenjen amandmanima VIII, LXXXIX i CVI, a u vezi sa članom IV.A.20 (1) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 1/94), prema kojima je u isključivoj nadležnosti Federacije utvrđivanje ekonomske politike, uključujući planiranje i obnovu, te politike korištenja zemljišta na federalnom nivou, a Parlament Federacije, uz ostale nadležnosti predviđene Ustavom, odgovoran je za donošenje zakona o obnašanju dužnosti federalne vlasti. Ustavni temelj za donošenje ovog zakona, pored navedenih, sadržan je i u odredbama člana III.2 tačka h) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, prema kome su federalna vlast i kantoni nadležni za turizam.

II – RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Izradi Zakona o ugostiteljstvu u Federaciji Bosne i Hercegovine pristupilo se nakon analize stanja i sagledavanja problema sa kojim su se suočavali ugostitelji i drugi subjekti koji obavljaju privredne delatnosti neposredno povezane sa ugostiteljstvom, a naročito identificirane potrebe za smanjenjem sive ekonomije u Federaciji Bosne i Hercegovine. Dalje, višegodišnje iskustvo u primjeni Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“ broj 32/09) pokazalo je da zakonska rješenja utvrđena ovim zakonom imaju značajne manjkavosti, zbog čega se i pristupilo studioznoj analizi i izradi Zakona o ugostiteljstvu, kao propisu koji će pored obavljanja ove djelatnosti regulisati i odredbe o promociji i unapređenju ugostiteljskih kapaciteta, kao i poticajne mjere za jačanje osnove u ugostiteljstvu. Opravdanje za izradu Zakona o ugostiteljstvu Federacije Bosne i Hercegovine, između ostalog je temeljna promjena tretmana turizma u domaćoj administrativnoj praksi, te obaveza prilagođavanje domaćih zakona najboljim međunarodnim praksama.

Ugostiteljstvo je u Federaciji Bosne i Hercegovine tradicionalno bio dio djelokruga ministarstva nadležnog za trgovinu i turizam a potom Federalnog ministarstva okoliša i turizma. Ekonomski značaj ugostiteljstva kroz uspon turističke industrije i u zemljama u neposrednom okruženju (Hrvatska, Srbija) učinili su da i državna administracija Bosne i Hercegovine prihvati konsensualni stav ekonomske teorije o turizmu i ugostiteljstvu kao pokretačkoj djelatnosti za brojne ekonomske aktivnosti, odvojenoj od trgovine i usluga. Federalno ministarstvo okoliša i turizma, kao obrađivač zakona, stanovišta je da će predloženo zakonsko rješenje značajno doprinijeti razvoju ugostiteljske djelatnosti, povećanju učinkovitosti sistema, boljoj koordinaciji, svrsishodnijem trošenju sredstava, zakonitosti rada privrednih subjekata, promociji i povećanju stručnosti zaposlenih u ovoj oblasti, a u konačnici kvalitetnijem ugostiteljskom proizvodu.

Aktivno prisustvo države se pokazuje kao najbolja garancija za privlačenje investicija, jednako u mjesta sa razvijenom ponudom i mjestima u kojima se tek stvaraju osnove za razvoj iste.

III – USKLAĐENOST PROPISA SA EVROPSKIM ZAKONODAVSTVOM

Prednacrt je djelimično usklađen s propisima Unije. Poštujući obavezu sadržanu u Glavu VII, član 76., te Glavi VIII, član 94. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, obrađivač je prilikom pripreme ovog prednacrt detaljno analizirao EU propise iz ove oblasti. Utvrđeno je da je, imajući u vidu aktuelnu situaciju u Federaciji BiH, moguće preuzeti određena rješenja iz direktiva Unije, uključujući, Direktivu 2006/123 o uslugama na unutrašnjem tržištu, te Uredbu 852/2004 o higijeni hrane. Ovim djelimičnim usklađivanjem se u dodatnoj mjeri doprinosi unapređenju ugostiteljske djelatnosti i zaštite korisnika. Naime, u skladu s ovim odredbama Unije, prednacrtom je predviđen i način nabavke i pružanja usluga u ugostiteljstvu, pogotovo s naglaskom na sigurnost hrane i pića, te praćenje tokova nabavke.

IV – PROVEDBENI MEHANIZMI I NAČIN OSIGURANJA PROVEDBE

Prednacrt Zakona o ugostiteljstvu Federacije BiH sa predloženim zakonskim rješenjima ima za cilj da doprinese suzbijanju sive ekonomije i obezbijedi bolju zaštitu korisnika ugostiteljskih usluga. S tim u vezi, predloženim rješenjima se nastoji uvesti više discipline u ovu oblast. Predviđa se osnivanje registra ugostiteljstva u Federaciji BiH kojim bi bili obuhvaćeni svi subjekti koji se bave ugostiteljstvom. Također, omogućava se uvođenje fizičkih lica iznajmljivača u sistem u Federaciji BiH. S tim u vezi jača se odgovornost svih subjekata u pogledu organizacije i pružanja ugostiteljskih usluga. Prednacrtom su jasnije podijeljene nadležnosti federalnih i kantonalnih organa, kao i inspeksijski nadzor u pojedinim oblastima. Odredbe ovog prednacrt su u potpunosti usaglašene sa Zakonom o prekršajima.

V – KONSULTACIJE

Tokom pripreme prednacrt, održani su konsultativni sastanci sa predstavnicima resornih kantonalnih ministarstava, turističkih zajednica, Saveza općina i gradova FBiH, zainteresiranih lica. Tokom ovih sastanaka razgovarano je o rješenjima predviđenim ovim prednacrtom, te su komentari ugrađivani u same odredbe. Također, radna verzija prednacrt je objavljena i na web stranici Ministarstva u periodu od mjesec dana, u okviru kojeg su prikupljeni komentari u pisanoj formi. Svi komentari i sugestije objedinjeni su u dokumentu koji se nalazi u prilogu ovog materijala, uključujući i pojedinačna razmatranja svakog od komentara.

VI – EKONOMSKA OPRAVDANOST DONOŠENJA PROPISA

Predviđenim rješenjima pojednostavljeni su postupci za registraciju i rad ugostiteljskih objekata u Federaciji BiH, znatno je ubrzano provođenje procedura i postupaka obuhvaćenih ovim zakonom, odnosno potrebno vrijeme je reducirano za 50%. Komplementarno ovom zakonu, pripremljeni su i zakoni o turizmu i boravišnoj taksi, koji uz ove izmjene i novitete donosi i pojačan priliv u Budžet – naime, ovim rješenjima se omogućava potencijalni prosječan priliv prihoda u iznosu od 830.000 KM na godišnjem nivou. Također, rješenjima iz ovog prednacrt jača se fiskalna disciplina u samom sektoru, pri čemu se omogućava i uvođenje privatnih iznajmljivača u sistem. Predviđa se i registriranje te vrste poreznih obaveza po osnovu paušalnog obračuna. Ovim pristupom se jača transparentnost u njihovom poslovanju. Prednacrt predviđa i usvajanje cijelog seta podzakonskih akata koji se odnose na primjenu i provođenje procedura u ovoj oblasti.

VII – FINANSIJSKA SREDSTVA ZA PROVOĐENJE PROPISA

Za provođenje ovoga Zakona potrebno je osigurati sredstva iz Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine prema redovnom Programu i planu rada Federalnog ministarstva okoliša i turizma.

VIII- PREGLED I SADRŽAJ NAJZNAČAJNIJIH PRAVNIH RJEŠENJA

Zakon o ugostiteljstvu je podijeljen na XIII Odjeljaka:

- I. OPĆE ODREDBE (član 1.- član 3.)
- II. USLOVI ZA OBAVLJANJE UGOSTITELJSKE DJELATNOSTI (član 4.-član 14.)
- III. OBAVEZE UGOSTITELJA (član 15. – član 17.)
- IV. OSNIVANJE I PRESTANAK RADA UGOSTITELJSKE RADNJE (član 18.- član 28.)
- V. RAZVRSTAVANJE UGOSTITELJSKIH OBJEKATA (član 29. – član 36.)
- VI. UGOSTITELJSKE USLUGE U DOMAĆINSTVU I SEOSKOM DOMAĆINSTVU (član 37.- član 48.)
- VII. KAMPOVANJE (član 49.- član 51.)
- VIII. UGOSTITELJSKE USLUGE U SELEKTIVNIM OBLICIMA TURIZMA (član 52. – član 53.)
- IX. REGISTRI U UGOSTITELJSTVU (član 54.)
- X. KATEGORIZACIJA UGOSTITELJSKIH OBJEKATA (član 55.- član 61.)
- XI. UPRAVNI NADZOR (član 62.- član 70.)
- XII. KAZNENE ODREDBE (član 71. – član 78.)
- XIII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE (član 79.- član 87.)

U osnovnim odredbama Zakona regulisan je predmet zakona i dati pojedini izrazi –osnovni pojmovi i njihova značenja koji se upotrebljavaju u zakonu. Dodatno je preciziran pojam ugostiteljske djelatnosti, te stvoren osnov za planiranje sredstava za finansiranje projekata.

U oblasti uslova za obavljanje ugostiteljske djelatnosti, definisano je koja pravna i fizička lica mogu obavljati ovu vrstu djelatnosti, kao i vrste usluga na koje se ne primjenjuju odredbe ovog zakona. Jasno su definisane vrste prostora u koja se može obavljati ugostiteljska djelatnost, te koje je uslove neophodno ispuniti. Prednacrtom je predviđena i odgovornost za štetu zbog davanja netačnih podataka, kao i odredbe o radnom vremenu i periodu poslovanja.

U pogledu obaveza ugostitelja, prednacrt zakona propisuje sve dužnosti ugostitelja koje su usaglašene sa drugim propisima, uključujući i propise koji su proceduri, a odnose se, između ostalog i na upotrebu duhana i duhanskih prerađevina, reklamiranje usluga, točenje alkohola maloljetnicima i slično. U dijelu koji se odnosi na osnivanje i prestanak rada ugostiteljske radnje, prednacrtom su definisane procedure za dobijanje odobrenja za obavljanje ugostiteljske djelatnosti. U ovom dijelu je definisano i uspostavljanje registra ugostiteljskih radni, kao i osnov za prestanak rada ugostiteljske radnje.

U pogledu razvrstavanja ugostiteljskih objekata, podijeljeni su prema vrsti usluga, pri čemu se dijele na ugostiteljske objekte za smještaj, ugostiteljske objekte za ishranu i piće, te catering. U ovom prednacrtu su sadržane i odredbe koje definišu pružanje usluga u domaćinstvima i seoskim domaćinstvima, čime se omogućava uvođenje i privatnih iznajmiljivača u sektor ugostiteljstva. Prednacrtom su predviđene i procedure za obavljanje

ugostiteljske djelatnosti na ovaj način. Također, Ministarstvo je uvelo odredbe koje se odnose na usluge koje se pružaju tokom kampovanja, imajući u vidu da je ovo rastuća grana, kao i usluge koje se pružaju u selektivnim oblicima turizma, uključujući i planinski lovno-riobolovni turizam.

Prednactom je također predviđeno uspostavljanje općeg elektronskog registra ugostiteljstva u Federaciji BI kojeg bi činili registri ugostiteljskih radnji, iznajmljivača, kategoriziranih objekata, te objekata u selektivnim oblicima turizma.

Posebnim dijelom prednacrta je definisan postupak kategorizacije, pri čemu istu vrši Ministarstvo za objekte 4 i 5 zvjezdica, a ostalo niži nivoi vlasti. U ovom dijelu je definisana i procedura, te način promjene kategorije objekta.

Odredbe o nadzoru - Zbog potrebe smanjenja sive ekonomije, prednactom Zakona su precizirane odredbe o upravnom i inspeksijskom nadzoru. Predloženim tekstom Zakona, cilj je da se štite i pružaoci i korisnici ugostiteljskih usluga, jer je namjera predlagača uvođenja reda i usaglašenih procedura kod pružaoca usluga, pogotovo imajući u vidu činjenicu da ne postoje propisi na kantonalnim nivoima, kojima je ova oblast definisana. Upravni nadzor nad primjenom odredaba ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona vrši Federalno Ministarstvo okoliša i turizma. Inspeksijski nadzor nad provođenjem odredaba ovog zakona i propisa donesenih za njegovo provođenje, te pojedinačnih akata, uslove i način rada, nadziranih davaoca turističkih usluga, provodi Federalna uprava za inspeksijske poslove putem federalnih tržišno-turističko-ugostiteljskih inspektora i kantonalni inspektori u okviru svoje nadležnosti, u skladu sa posebnim propisima koje na prijedlog resornih ministarstava donosi Vlada Federacije BiH i vlade kantona. Prednactom zakona su precizirana ovlaštenja inspektora da privremeno zatvori objekat u kojem se obavlja djelatnost uz konkretizovanje uslova pod kojima inspektor poduzima ovu mjeru.

U kaznenim odredbama, prednactom Zakona utvrđene su više početne kazne za prekršaje utvrđene zakonom. Uloga kazni koje su predviđene prednactom Zakona je u odvraćanju, a ne samo u kažnjavanju, te je to bio razlog za strožije novčane kazne za prekršaje utvrđene odredbama prednacrta Zakona u odnosu na visinu novčanih kazni utvrđenih u ranijem Zakonu. Značajna je novina utvrđena odredba u prednactru zakona po kojoj, za ponovljene prekršaje utvrđene članom 78. ovog prednacrta zakona, ako se ponove u roku od jedne godine od pravomoćnosti prvog rješenja o prekršaju, uz novčanu kaznu, izreći će se i zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti u trajanju do šest mjeseci i za fizičku i za pravnu osobu.

U prelaznim i završnim odredbama utvrđeni su rokovi za donošenje podzakonskih akata, te da će se do donošenja podzakonskih akata utvrđenih ovim zakonom, primjenjivati podzakonski akti doneseni na osnovu Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti („Službene novine Federacije BiH“ br.32/09), ako nisu u suprotnosti sa ovim zakonom. Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti („Službene novine Federacije BiH“ br. 32/09).